Զ. ՏԱՐԻ 1654 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 13 ՀՌՈՄԷՑ 4381 — Հ. Տ. 19 ՅՈՒԼԻՍ 1889 — Ն. Տ. 31 ՅՈՒԼԻՍ 1889 — ՀԻՃՐ. 3 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1306 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ... ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

دركليه ده غلطه ده نورادونكيان خانده آره ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	տարեկան	160
»	»	80
»	»	40
Գաւառաց	»	200
»	»	100
Օտար երկիրն	»	56
»	»	28

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 19 ՅՈՒԼԻՍ, 1889

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ

Փարիզ, 28 յուլիս. — Լրագիրք կը յայտարարեն թէ Գերագոյն Ատենի վճռոյն արձակուելուն պէս Զօր. Պուլանժէ Զինուորական Ատենի մը առջեւ ի դատ պիտի քաշուի զօշաքաղութեան ամբաստանութեամբ։

—Պ. Քընէ տը Պօռփէռ նոր ամբաստանագիր մը կը պատրաստէ Պուլանժէ զօրավարին դէմ, ոչ-քաղաքական յանցանաց համար, ինչպէս կաշառակերութիւն և զօշաքաղութիւն, որոց վրայ վճիռ տալ Զինուորական Ատենի ձեռնհասութեան կը վերաբերի, երբ ամբաստանեալը զինուորական մ'է։

—Պերլին, 28. — Լրագիրք ոմանք կարծիք կը յայտնեն թէ կոստանդին մեծ-դքսին վտանգաւոր հիւանդութեան պատճառաւ կարելի է որ Զարը փոխէ իւր ուղեւորութեան դիտաւորութիւնները։

—Քրէօյց Զայթունկ կը ծանուցանէ թէ փետր. ամսոյ մէջ Նախագահ Պ. Քառնօ ռուս կառավարութեան առաջարկեր է դիւանագիտական պայքար մը (*), իւր զինուորական հետեւանօք։ Թէեւ Պ. Կիրս հակառակ էր, բայց Զարը, Թոլթոյ կոմսին և Վանովսքի զօրավարին խորհրդովք, ընդունեց է այս գաղափար։

—Համպուրկ, 28. —Համպուրկէր Նախրիխթեն կը ծանուցանէ թէ գերման բանակին հրետանեաց վրայ յաւելում մ'ընել որոշուած է։

—Հռոմ, 28. —Կառավարական լրագիրք կը ծանուցանեն թէ ի Քոնի ձերբակալեալ ֆրանսացի սպայն կ'անուանի Ֆրանսուա տը Կռանմէզոն։

—Հռոմ, 28. —Օգոստ. ամսուն հոս կը սպասուի Շոայի մեծ դեսպանութիւն մը, որ պիտի բանակցի պայմանագրոյ մը կնքման համար, որով որոշուին իտալեան ստացուածոց սահմանք։

—Լիզպոն, 27. —Փորթուկէզ կառավարութիւնն անգլիացի ճարտարագէտ Պ. Սօյըրի հետ պայմանագիր մը կընքեց, աւարտելու համար Տէլակօա ծովախորշին երկաթուղւոյն շինութիւնը, զոր կորզած էր անգլիական ընկերութեան ձեռքէն։

—Լոնտոն, 27. —Անգլ. լրագիրք համակրութեան և հաւատարմութեան զգացմամբք զեղուն երկայն յօդուածներ կը հրատարակեն Վիքթօրիա Թագուհւոյն թոռան՝ Լուիզ իշխանուհւոյն Ֆայֆի կոմսին հետ ամուսնութեան առթիւ, և այս առթիւ գոհութիւն կը յայտնեն որ, Արմստականաց եւ Փառնէլեանց ընդդիմութեան հակառակ, Պահպանողական և Կլատսթոնեան-Ազատական կուսակցութեանց համամուլթեամբ քուէարկեցաւ արքայական գերդաստանի անդամոց տարեկան թոշակներուն վերաբերեալ օրինական ծրագիրը։

—Լոնտոն, 27. —Շանկայէ կը հեռագրուի առ Սթանտըրտ թէ Չինաստանի Դեղին գետը վերստին յորդած է, Շանթունկ նահանգին մէկ մեծ մասն ողողելով։ Շատ մարդիկ կորած են։

—Ճէնովա, 27. — Հրդեհ մը մոխիր դարձուց Պօլզավայի մօտ Տէֆերըրրի տարապաղործարանը։ Վնասն է մէկ միլիոն ֆր. 825 գործաւորք կ'աշխատէին։

—Մատրիտ, 27. — Ռումպերթօ Թագաւոր աստ հասաւ այս առաւօտ։

—Թաւրիզ, 26. — Մեծ ոգեւորութիւն կը տիրէ ի Թեհրան, ուր պատրաստութիւնք կը կատարին Մարքի կայսեր ընդունելութեան համար։ Ն. Վեհափառութիւն փութացուց իւր ուղեւորութիւն դէպ ի հիւսիս, զի Թեհրանի մէջ կ'ուզէր անցունել Գուրպան Պայրամն, որ երկու շաբաթէն տեղի կ'ունենայ։ Շատ մը օտար ներկայացուցիչք, փափաքելով զի մի՛ գուցէ Ն. Վեհափառութիւն զանց ընէ Թանձէ այցել, Թեհրան կ'երթան, իրենց յարգանքը մատուցանելու և առկախ խնդիրները կարգադրելու համար։

—Վիքթօրիա Թագուհին կը խորհի եղեր ուղեւորութիւն մ'ընել ի Միացեալ Նահանգս և ի Քանատա, զոր բժշկներն օգտակար կը համարին իւր առողջութեան։

—Պուլկարիայէն կը ծանուցուի թէ այս օրերս Սոֆիա հասած են աւելի քան 300 սայլեր ռազմամթերօք լի, նաեւ քանի մը թնդանօթներ, ի պաշտպանութիւն Սոֆիայի։

—Լոնտոն, 28. —Լուիզ իշխանուհւոյն և Ֆայֆի կոմսին ամուսնութիւնն այսօր միջօրէին տեղի ունեցաւ։ Թագուհին Ֆայֆի կոմսին շնորհեց Մաքտուֆի Մարքիզ և Ֆայֆի Դուքս տիտղոսներն։

—Եօրկիոս Թագաւոր, որ Եւրոպիոյ միապետները չվշտացնելու համար ինքնին չէր գացած ի Փարիզ, այլ Պ. Քառնօյի հրաւէրին սպասած էր, և իւր այցելութեան կէս-պաշտօնական հանգամանք մը տուած էր ի սկզբան, Փարիզ մէջ քիչ քիչ բացուեցաւ, և իւր բնակութեան վերջին օրերն արքայական պատիւներ վայելեց։ Յուլիս 23 ին Էյֆէլի Աշտարակին գագաթն ելաւ, ընկերակցութեամբ Պ. Էյֆէլի և Նախարարապետ Պ. Թիռառի, որոց հետ բանասիրական խօսեցաւ ֆրանսական ճարտարարուեստութեան յառաջդիմութեանց վրայ։ Երրորդ յարկէն առաջինն իջնելով, Ն. Վեհափառութիւն ճաշեց ռուսական պանդոկին մէջ։ Հետեւեալ օրը պտտեցաւ Արուեստահանդէսն, և ճաշեց Էլիզէի պալատան մէջ Պ. Քառնօյի հետ։

—Կարդինալ Լավիժըրի յետաձգեց հակաստրկավարական Համաժողովն Լիւսերնի, ըստ որում Ֆրանսացիք, ընդհանուր ընտրութեանց մօտաւորութեան առթիւ, կարող չեն ներկայ գտնուիլ բաւական թուով։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Ֆրանսացի գաւառապետ Պ. Կրօսպօռ այսօր կամ վաղը կ'երթայ Պաւիերա, Օպէրշաւէլէն, Լա Թուռ տ'Օվէրնեի ֆրանսացի անուանի զօրապետին աճիւնները գերմանիկէն հանելով Փարիզ տանելու համար, ուր ի Փանթէոն պիտի փոխադրին Քառնօյի, Մարսոյի և Պօտէնի աճիւններուն հետ։ Պ. Կրօսպօռ նախ Միւնիխ պիտի երթայ ֆրանսական դեսպանին հետ գործը կարգադրելու։ Տեղափոխութիւնն օգոստ. ի սկիզբը պիտի կատարուի։ Ինչ որ Բրուսիոյ կառավարութիւնն հրամայեց Մակտէպուրկի իշխանութեանց Քառնոյի ոսկերաց տեղափոխութեան նըրկատմամբ, նոյնը Պաւիերայի կառավարութիւնը կ'ընէ Լա Թուռ տ'Օվէրնի ոսկերաց համար, հրամայելով որ Նէօպուրկի գաւառին բոլոր պաշտպան զօրքերը զինուորական պատիւներ ընծայեն այս տեղափոխութեան արարողութեան, զոր հանդիսապէս պիտի կատարեն պաւիերական իշխանութիւնք։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԹՈՐՓԻՏՈՆԱՒՔ

Թորփիտոնաւք, եւ մասնաւորի ֆրանսական թորփիտոնաւք, արկածներէ զերծ չեն, որք քիչ շատ կասկածելի կը ցուցնեն այս նոր տեսակ մարտանաւերէ ակնկալուած մեծամեծ ծառայութիւնները։ Դեռ չէ մոռցուած մին Միջերկրականի և միւսը Մանշի ծովուն մէջ ֆրանսական երկու մեծ թորփիտոնաւուց ամբողջովին խորտակուիլն, և ահա Միջերկրականի մի նոյն կէտին վրայ, Իէռ կղզեաց մօտ ֆրանսական մարտանաւուց ռազմափորձերուն առթիւ, այս օրերս ֆրանսական երկու թորփիտոնաւք իրարու փախեցան, և մին ծանրապէս վնասուելով, գնաց ցամաքին վրայ խրեցաւ։ Քանի մը ժամ ետքն, ուրիշ երկու թորփիտոնաւք փորձի համար զրահաւորի մը վրայ յարձակած միջոցին իրարու զարնուեցան, և միոյն առջեւի մասը խորտակեցաւ։ Թէպէտ անձանց կորուստ չեղաւ, բայց այս փորձերն ալ ի դերեւ ելան։

ՓԱՌՆԷԼԵԱՆ ԴԱՏԱՍՏԱՆ

Անցեալ շաբթուն, Փառնէլեան Դատական Յանձնաժողովոյ նստին մէջ, որ տեղի կ'ունենար ի բացակայութեան Պ. Փառնէլի փաստաբանաց, Թայմզի փաստաբաններէն Սըր Հէնրի Ճէյմս դիտել տուաւ թէ Յանձնաժողովը ցարդ 112 նիստ ըրած է, և դեռ վկայներ ունի լսելու։ Բայց որովհետեւ միւս դատարանք արձակուրդ կը վայելեն, և Յանձնաժողովոյն տեղեկագիրը Խորհրդարանին արդի նստաշրջանին չպիտի կրնայ մատուցուիլ, կը խնդրէ որ Յանձնաժողովն ևս իւր նիստերը դադրեցնէ մինչեւ 24 հոկտ։ Նախագահը պատասխանեց թէ շատ ուրախ կը լինէր եթէ այս դատ մինչեւ ցարդ լմննար. բայց Սըր Հէնրի Ճէյմսի դիտողութիւնք այնչափ ճշմարիտ են որ խնդրուած յետաձգումը կամ դադարը բանաւոր կը թուի իրեն։ Այսպէս Փառնէլեան Յանձնաժողովոյն աշխատութիւնք դադրեցան մինչեւ 24 հոկտ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆՔ

Հազիւ սխալ հեռագրած էր Ամերիկեան Համաժողովոյն վերաբերեալ տեղեկութիւնները զորս երէկ հրատարակեցինք։ Ո՛չ թէ Միացեալ Նահանգները կազմող Նահանգներն, այլ բոլոր ամերիկեան Պետութիւնք իրենց ներկայացուցիչները պիտի ղրկեն ի Ուաշինկթըն, նպատակ ունենալով անտնտեսական ընդհանուր աշխարհավարութեան մը վրայ համաձայնիլ։ Այսպիսի Համաժողովոյ մը գաղափարն երկար ժամանակէ հետէ կը մշակուէր Միացեալ Նահանգաց մէջ. Կեդրոնական ու հարաւային Ամերիկայի լատինական կամ սպանիական պետութեանց մէջ ֆրանսական և անգլիական ապրանքներ շատ կը վաճառին։ Հիւսիսային Ամերիկացւոց նպատակն է ամերիկեան մաքսային ընդհանուր դաշնակցութիւն մը կազմել, որով եւրոպեան ապրանք գրեթէ բնաւ չընդունուին ամերիկեան հողի վրայ, և Միացեալ Նահանգաց գործարանաց համար նոր հրապարակներ բացուին ի հարաւային և ի կեդրոնական Ամերիկա։ Այս հիմնական գաղափարին հետ կան շատ մը ուրիշ անօրինութիւններ ալ. «Միջոցներ պիտի խորհուին ամերիկեան ազգաց բարգաւաճումն ապահովելու համար, եւ եւրոպեան Տէրութեանց ամերիկեան հողի վրայ ոտնձգութեան դէմ դնելու համար։ Դաշնակցեալ ամերիկեան ազգաց նաւահանգիստներուն յաճախելի շոգենաւեր պիտի բանին. կշռոց և չափուց միութիւն պիտի ընդունուի, և հաւասար օրէնքներ խմբագրուին, արհեստական և ուրիշ գիւտերու հեղինակութեան իրաւունքը պաշտպանելու համար. արծաթն իբրեւ օրինական դրամ պիտի ընդունուի ամենուրեք. իրաւարար ատեան մը պիտի կազմուի, որպէս զի ամերիկեան ամեն Պետութեանց միջեւ ծագած ամեն տեսակ վէճեր իրաւարարութեամբ վերջանան. միջոցներ պիտի խորհուին առեւտրական յարաբերութիւններն աճեցնելու համար այս ազգաց մէջ,» եւն. եւն։

Ի ՎԻԵՆՆԱ

Այս տարի հունձքերը շատ անյաջող են ի Հունգարիա և ի հարաւային Ռուսիա, երաշտութեան պատճառաւ։ Ի Վիեննա այս երաշտութիւն ուրիշ անդրոնացուցիչ հետեւանք մ'ալ կ'ունենայ. զի Վիեննա քաղաքին սպառուած ջուրի ամենօրեայ պաշարն 400,00 տակառ (իւրաքանչիւր տակառ 245 լիտր) պակսած է այս միջոցիս։ Ընդհանուր գանգատներ կան ջրաբաշխական ընկերութեան դէմ, որ տասն տարիէ հետէ արտօնութիւն ստացած է, բայց իւր ծայրայեղ պահանջմանց պատճառաւ, մարդ չի գտներ որ հարկաւոր շինութեանց ձեռնարկէ։ Ջուրը շահագնաութեան առարկայ լինելու չէ, և ի Վիեննա զօրեղ շարժում մը սկսած է՝ հարկադրելու համար արտօնատէր ընկերութիւնն որ պէտք եղած շինութիւններն ո՛ և է գնով շինել տայ։ Վիեննայի պէս մեծ քաղաքի մը մէջ, որ մէկ միլիոն 200 հազար բնակիչ ունի, հանրային առողջութիւնը մեծ մասամբ ջուրէ կախեալ է. իսկ այս բազմութեան կէսն, իբր 600,000 հոգիք, հազիւ թէ բաւական ջուր ունին առտնին պիտոյից համար, և շատ մը գործարանք գադրած են, ջրոյ նուազութեան պատճառաւ իրենց մեքենայից խանգարելը տեսնելով։

ՄԵԾ-ԴՈՒՔՍ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆ

Մեծ-դուքս Կոստանդին, որ ծանր հիւանդութիւնը կը ծանուցանեն հեռագիրք քանի օր ի վեր, ծնած է 1827 սեպտ. 21ին։ Հետեւապէս 62 տարեկան է դեռ, և քաջառողջ կազմուածք մ'ունենալ կը թուէր միշտ։ Երկրորդ որդին է Նիքոլա կայսեր, որ Խրիմու պատերազմին ժամանակ յանկարծամահ եղաւ։ Իւր եղբայր, Աղեքսանդր Բ., շատ կը յարգէր զինք, և բազմիցս կարեւորագոյն պաշտօններու կոչեց։ Կոստանդին մեծ-դուքս 1848ին ամուսնացաւ Եւրոպիոյ գեղեցկագոյն իշխանուհեաց միոյն հետ,—Աղեքսանդրա իշխանուհին, դուստր Սաքս-Ալթէնպուրկի Եօզէֆ գերման իշխանին, որ աղջիկ զաւակներ միայն ունենալով, նոյն տարին հրաժարեցաւ գահէն, զոր թողուց իւր Կէօրկ եղբօր։

Այս ամուսնութենէ, մեծ-դուքս Կոստանդին հինգ զաւակներ ունեցաւ, Նիքոլա, Կոստանդին և Տմիթրի մեծ-դուքսերն և Օլկա և Վէրա մեծ-դքսուհիներն։ Օլկա մեծ-դքսուհին 1867ին ամուսնացաւ Յունաստանի Թագաւորին հետ, և իւր քոյր՝ Վիւրթէմպէրկի Էւկէն դքսին հետ, որ 1877ին մեռաւ։

Կոստանդին մեծ-դքսին երեք որդիներէն ամուսնացեալ է Կոստանդին, որ նմանապէս գերման իշխանուհի մը առաւ, Սաքս Ալթէնպուրկի գերդաստանէն։

Աղեքսանդրա մեծ-դքսուհին, որ այսօր իւր հիւանդ ամուսնոյն անկողին մօտ կը գտնուի Փավլովսքի կայսերական դղեկին մէջ, իւր ծերութեան հակառակ բաւականաչափ գեղեցիկ կին մը մնացած է։ 1883ին, արդի կայսեր թագադրութեան հանդիսից առթիւ, իւր գեղեցկութեամբ ու շքեղութեամբ բացարձակապէս շլացուցած էր Արքունիքն և օտարազգի երեւելի հիւրերը։

ՊՈՒԼԱՆԺԵԱՄԻՏ ՊԱՇՏՕՆԵԱՅՔ

Պուլանժէամիտ պաշտօնեից արձակմունք կը շարունակեն ի Ֆրանսա։ Յուլիս 25ին ալ ծանուցուեցաւ թէ մաքսային վարչութենէն և Հանրային Նըպաստամատոյց Վարչութենէն երեսուն պաշտօնեայք ևս ճամբուած են իբրեւ պուլանժէական։

Պ. Անտրիէօ հանրապետական-պուլանժէականներուն պարագլուխն է, և երբ Պուլանժէ յիշխանութիւն անցնի, Նախարարական բարձր պաշտօն մը վերապահեալ է առ Պ. Անտրիէօ։ Այս մասցի, սրախօս և փոփոխամիտ երեսփոխան ներկայացուցիչն է Սոորին Ալպեանց գաւառին, և պուլանժէամիտ պաշտօնէից արձակման լուրերուն վրայ, ծանոյց թէ իւր ներկայացուցած գաւառին մէջ արձակուած բոլոր պուլանժէական պաշտօնէից թոշակները ինք պիտի վճարէ, «մինչեւ այն ժամանակն ուր՝ իրենց պաշտօնանկութեան փոխարէն՝ հանրային վարչութեանց մէջ աւելի բարձր պաշտօններու կոչուին»։ Պ. Անտրիէօ այս ծանուցմամբ բոլոր այն արձակեալ պաշտօնեայներն իրեն համար ընտրական գործիչներ ըրաւ՝ իւր երեսփոխանական վերընտրութեան աշխատելու։ Ապաքէն իբրեւ պուլանժէական ճամբուած պաշտօնեայք ամեն ժամանակէ աւելի շահ ունին աշխատելու Զօրավարին յաջողութեան։

ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԻՆ ՄԷՋ

Նախագահ Պ. Քառնօ կը շարունակէ գրեթէ ամեն օր այցել Արուեստահանդէսն, և իւր այցելութիւնք այնպէս կարգադրուած են որ ուշադրութիւն ո՛չ մէկ ազդ, ո՛չ մէկ բաժին անտես կ'առնուի։ Պաշտօնական հանդիսութեան ու պարզութեան հետաքրքրաշարժ բաղադրութիւն մ'են այս նախագահական այցելութիւնք։ Արուեստահանդէսի քանի մը բանուորներ առջեւէն կ'երթան, ասոնց ալ կը հետեւին ոստիկանաց երկու փոքրիկ խմբեր, քանի մը ծպտեալ գործակալներով։ Գրեթէ աւանդութիւն մ'է որ այս մարդիկ Նախագահին առջեւէն կ'երթան։ Ո՛չ ոք դէպ դիտում կը տածէ Պ. Քառնօյի պէս անմեղ եւ պարկեշտ մարդու մը դէմ. Բայց հասարակութիւնը պէտք է արտաքին ցոյցով մը տեսնէ թէ թանկագին էութիւն մը կը պաշտպանուի։ Բանուորք, ոստիկանք և ծպտեալ գործակալք չորս կողմ կը նային, անպատեհ բան մը չտեսնելու համար։ Իբր 20 մէթրօ հեռուէն կուգայ Նախագահն, ընկերակցութեամբ մի քանի Նախարարաց և Արուեստահանդէսի տնօրէնին։ Յուլիս 24ին իրեն կ'ընկերանար ո՛չ միայն Պ. Պէրժէ, այլ և Պ. Թրուէն Ուռ, որովհետեւ անգլիական մեքենայից բաժինը կ'այցելէր։ Պ. Քառնօ մի առ մի քննեց անգլիական ամեն ճիւղերն, ընդհանուր արտադրութիւնք, հողագործականք, մետաղականք, գեղարուեստականք, և մեքենականք։ Մեքենայից վաճառասրահին մեծ և գեղեցիկ ժամացոյցը գործն է Բրոյարնի անգլիական գործարանի մը, և գետնուումն առջի օրը լմնցած էր։ Այս այցելութեան առթիւ, գործարանատիրոջ կինը, Տիկին Ճոնսթոն, Նախագահին մատոյց մորակ մը արծաթեայ ափսէի մը վրայ, խնդրելով որ Նախագահը կտրէ ժապաւէնն որով արգիլուած էր ճօճանակին շարժումն։ Անմիջապէս հսկայ ժամացոյցն սկսաւ բանիլ, և 12 զարկաւ խլացուցիչ աղմուկով մը, որ հարիւրաւոր մեքենայից

—(5)—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԼՈՒԻ ՆՈՒԱՌ

ԱՆԻԾԵԱԼ ՊԱՆԴՈԿԸ

ՆԱԽԱԲԱՆ

—Եթէ իր սիրած բանը թաղելու բընագդումն ունի, անշուշտ զայն պահելու եւ գաղտնաբար վայելելու համար. բայց կը հասկնաք թէ ես բանի պատասխանատու չեմ, խա՛թուն, ըսաւ օտարուհին խնդալով։

—Ընթրիքը պատրաստ է։

Շամբանեացին ամէն կերակուրները միանգամայն սեղանին վրայ դրաւ։

—Տիկինը թող ուզածն ընտրէ, ըսաւ։

Օտարուհին փորձեց ապուրը, զոր իր երեւակայածէն աւելի համեղ գտաւ։

Ճարպը ծթուած չէր բարեբաղդաբար, և երշիկն ալ լաւ ծխուած։

Իսկ գինին այն կաղային փրփրացումն ունէր որ նորութիւն մըն է անոնց համար որք երկրէն չեն, և հաճելի եղաւ մանկամարդ կնոջ։

Անօթութենէն ու ծարաւէն կը մեռնէր. անշուշտ բաւական հեռուէն կուգար, որովհետեւ չափազանց յոգնած կը թուէր, և այդ ընթրիքէն յետոյ խոնջէնքն աւելի եւս ընկճեց զնա։

Փոքրիկ քայլէ մը ծխատուփ մը հանեց, բացաւ, և ի մեծ զարմացումն գեղջկուհւոյն սկսաւ ծխել, ոտներն երկնցնելով դէպի վառարանն և կարելի եղածին չափ հանգիստ կերպիւ տեղաւորուելով։

—Ըսէք տեսնեմ, ըսաւ, կ'զգամ որ չը պիտի կրնամ վերստին ճամբայ ելլել, Թըրուայէն շատ հեռո՞ւ եմ դեռ։

—Վեց մղոն, տիկին։

—Իմ յոգնած ձիովս և գիշեր ժամանակ երեք ժամու ճամբայ ըսել է այդ։ Հոս կը պառկիմ ուրեմն։ Վաղը ժամն երկուքին ինձ կ'սպասեն ի Թրուա. առտուն կանուխ մեկնելով, կրնամ ժամանակին հասնիլ։

Հոս կը պառկիմ խօսքին ատեն գեղջկուհին տեղէն վեր ցատքած էր։

—Տիկին, ըսաւ, չէք կրնար գիշերը այս տան մէջ անցունել։

—Կը հասկնամ, ըսաւ օտարուհին, ինծի համար անկողին չունիք։

—Ներողութիւն, տիկին, լաւ անկողին մը ունիմ, որ իմինիս հետ կրակէն ազատած է. բայց գիշերը չէք կրնար հոս մընալ։

Օտարուհին չշուարեցաւ, չզարմացաւ իսկ, թէեւ այդ յայտարարութենէն յետոյ բնական բան մըն էր այն։

Լռութեամբ և ցրտութեամբ գեղջկուհւոյն նայեցաւ։

Օտարուհին հաստատական և կորովի կին մըն էր ապահովապէս։

Իր տեղը շատ մարդիկ պիտի դժգունէին այս պարագայիս մէջ։

Երբ կղզիացեալ պանդոկի մը մէջ, տան տիրուհին խորհուրդ կուտայ ձեզ անդ չը պառկիլ, յայտնի է թէ ի՛նչ կը նշանակէ այդ։

Օտարուհին, առանց ամենադոյզն սըրտայուզութեան, հարցաքննեց զՇամբանիացին։

—Ձեր մերժման բուն պատճառը կըրնա՞ք ինձ ըսել, հարցուց. անկեղծութեամբ խօսեցէք. կը մեկնիմ և մէկ մըն ալ չեմ երեւար։ Մնաց որ բնաւ շահ մը չունիմ ձեր գաղտնիքը մատնելու. ես ա՛յնչափ հեռուէն կուգամ, և ա՛յնչափ կարեւորութիւն չեմ տար որ փոյթս չէ թէ գողեր կ'ընդունիք հոս։ Ես չեմ մատներ զանոնք։

—Տէ՛ր Աստուած, գոչեց գեղջկուհին ձեռներն երկինք բարձրացնելով, գողե՛ր։

Այնչափ ճշմարիտ շեշտով մը կը բողոքէր որ տարակոյս չէր մնար։

Գեղջկուհին շարունակեց ոգեւորութեամբ։

—Ես պարկեշտ կին եմ, տիկին. հազար ոսկի ալ տան ինձ, գէշ գործ մը չեմ ըներ։

—Բայց ուրեմն ինչո՞ւ այս գիշեր չէք հիւրընկալեր զիս։

Գեղջկուհին չորս դին նայեցաւ, աչքերն և ձայնը խոնարհեցուց, և սարսափով ըսաւ.

—Տանը մէջ փէրի կայ։

Օտարուհին սկսաւ կոկորդալիր խնդալ։

—Ա՛հ, ա՞դ է եղեր, գոչեց, հի՛մա խնդալէ կը մարիմ. եթէ այն խենդուկ Նինէդն հոս ըլլար, մինչեւ վաղն առաւօտ խնդալու նիւթ կ'ունենայինք։ Կը ցաւիմ որ ուղեւորութեանս մէջ մէկտեղ չբերի զինքը։

«Ա՛հ, պատուական խաթուն. տանը մէջ փէրի՛ կայ. ես կը վռնտեմ զինքը։

«Պատմեցէք տեսնենք սա երազահանի պատմութիւնը։»

Շամբանիացին ոտք ելաւ դողդոջուն և վեհերոտ համոզմամբ ըսաւ։

—Տիկին, այսպէս մի՛ խնդաք, Աստուծո՛յ սիրուն. գերեզմանատան մէջ հանգչող եօթն դիակները խնդալնուն համար մեռան՝ փէրիին ազդեցութեամբ։

—Բայց փէրի ըսելով ի՞նչ կը հասկնաք։ Բացատրեցէ՛ք։

—Տիկին, այս... այս այն չարագործ ոգին է որ կը յաճախէ այս տունն եւ ուղեւորները կ'սպաննէ։

—Իրա՞ւ։

—Սակայն եօթն հոգի մեռած են այսպէս, տիկին, եօ՛թն հոգի. ծաղրելու բան չէ այս։

Եւ պանդոկապետուհւոյն ակռաները կը կափկափէին։

—Վերջին զոհը, շարունակեց խաչակնքելով, ամուսինս էր։

Երկու խոշոր արցունքներ գլորեցան իր աչքերէն վար եւ իր մաշած սեւ շըրջազգեստին վրայ ինկան. կոշկռոտ ձեռքին հակառակ կողմովը սրբեց աչուըները եւ շարունակեց.

—Շրջակայ երկրին եւ Թրուայի բոլոր բնակիչները գիտեն զայս։ Ժամանակաւ սայլորդներ յաճախ հոս կը պառկէին. պանդոկը լաւ համբաւ ունէր. բայց հիմակ, եթէ իր սայլովը լեցուն ոսկի ալ տաք, անոնցմէ ոչ ոք գիշերը հոս կ'անցունէ։ Լաւ գիտեն թէ իրենց ընկերներուն յանդգնութիւնն ինչ հետեւանք ունեցած է։

Օտարուհին բնաւ չէր հաւատար փէրիին գոյութեան, բայց պանդոկին մէջ պատահած բազմաթիւ մահուանց վաւերականութիւնը կարի շահագրգիռ կը թուէր իրեն եւ կը հետաքրքրուէր այդ պատմութեան։

—Վերջապէս, ըսաւ, յաջորդաբար արկածներ տեղի ունեցած են, տիկին, եօթն մեռեալ ըսի ձեզ. լուսահոգի ամուսինս վերջին զոհն եղաւ։

—Բայց կ'ենթադրեմ թէ այս մահուան բացատրութիւնը տրուեցաւ եւ ապացոյց չկայ որ մարդասպանութիւն գործուած ըլլայ։

—Ամուսնոյս խնդրանօք, երրորդ դէպքին, դատական իշխանութիւնը եկաւ Թրուայի նշանաւոր բժշկի մը հետ։

—Արդիւնքն ի՞նչ եղաւ։

—Ուզեցի խօսիլ փէրիին վըրայ, որուն կսկսէի հաւատալ։

—Ձեր քթին խնդացի՞ն։

—Այո, տիկին։

—Շատ բնական էր այդ. բայց բժիշկն ի՞նչ յայտարարեց։

—Թէ մարդը կաթուածահար եղած էր գիշերանց։

—Դիազննութիւն ըրի՞ն. դիակը բացի՞ն։

—Ոչ, տիկին. բայց, հինգերորդին, մարմինը առին տարին եւ բժիշկները վըրան աշխատեցան։

—Հետեւանքը ի՞նչ եղաւ։

—Տիկին, միշտ նոյն բանը պատասխանեցին, թէ՛ ասոր եւ թէ՛ միւսներուն համար. ո՛չ հարուած կար, ո՛չ վէրք, ո՛չ թոյն, ո՛չ սպանութիւն։ Մնաց որ, տիկին, ստակը չէին գողնար, եւ գիտէին թէ պարկեշտ մարդիկ ենք մենք։ Եօթնին համար ալ ըսին թէ բնական մահեր են ասոնք։

—Կ'ենթադրեմ որ բժիշկները հիւանդութեանց անունը տուին։

—Մերթ սիրտն էր, մերթ գլուխն էր, մերթ թոքերն էին։

—Կը տեսնէք ահա։

(Շարունակելի)

ազմկով լեցուն այն մեծ սրահին մէջ ուրիշ ամեն ձայն կը գերազանցէր։ Նոյն անդլ. հաստատութիւն ժամացոյց մը կը շինէ Էյֆէլի Աշտարակին ուսուսական պանդոկին համար, և այս ժամացոյց հաղորդակցութեան մէջ պիտի դրուի Աշտարակին վերը զետեղուած Թնդանօթին հետ, որ ժամ 6 ին կ'արձակուի ամեն օր։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երկուշաբթի օրէն ի վեր տկար ըլլալով Մաքրիգիւղ իւր տունը կը գտնուի։

Նիկոմիդիոյ առաջնորդ Գեր. Ստեփաննոս եպիսկոպոս իւր հրաժարականն յղած է առ Գաւառական ժողովն Նիկոմիդիոյ։

Սոյն հրաժարագրի պատճէնն, ինչպէս նաև Նիկոմիդիոյ ծանուցեալ խնդրոյն վերաբերեալ ուրիշ գրութիւններ կը հրատարակենք երրորդ էջին մէջ։

Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյն նորոգութեան համար կազմեալ մասնաժողովին գործի ձեռնարկած է։ Ըստ խնդրանաց Թաղեցւոց, նոյն մասնաժողովոյ անդամ կարգուած է նաեւ Խփրեմ էֆէնտի Բէխսեան։ Այս ընտրութիւն վաւերացած է Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ։

Եւդոկիայէն մեզ կը գրեն յուլիս 8 Թուականաւ.

Քաղաքիս բարեպաշտ ազգայիններէն Մ. Մարտիրոս աղա Քէչէճեան, 100 օսմ. ոսկի նուիրած է ազգին, որով պիտի գնուի մի կալուած և հասոյթն պիտի յատկանայ աղքատաց։ Ցիշեալն որ զանազան առթիւ իւր Նըւէրները չէ զլացած ազգ. հաստատութեանց և մխիթարած է միշտ աղքատներ, այս անգամ իւր ողորմածսիրութեան մի փայլուն ապացոյցը կուտայ այս կարեւոր նուիրատուութեամբ, որոյ մասին կը լսեմք թէ Պատր. Փոխանորդ Հայրն օրհնութեան կոնդակ խնդրած է Բարձրաշնորհ Սրբազան Պատրիարքէն։ Մեր հարուստ դասակարգին համար ահա ընտիր օրինակ մը՝ որով կը յաւերժանան իրենց անուններն և ազգն երախտապարտ կ'օրհնէ զիրենք, զի խեղճ աղքատներ հաց կը գտնեն նովաւ։

Շարժուս մէջ ժողովուրդը տխրութեամբ համախուած խումբ խումբ կը դիմէր յԱզգ. առաջնորդարան և ցաւ կը յայտնէր Ն. Գերապատուութեան հրաժարման նկատմամբ, զոր կ'ըսուի թէ յղած է առ Բարձրաշնորհ Սրբազան Պատրիարքն։ Ժողովուրդն հեռագիրներով դիմեց ի Պատրիարքարան որ չընդունուի հրաժարագիրն և բարձուին պատճառներն հրաժարման, զի կը կարծուի թէ իւր օգտակար գործոց դէմ յարուցած արգելքներէն յուսահատ է Տ. Եղիշէ վարդապետ։

Կարապետ էֆ. Գ. Խաչեան որ երկու տարի առաջ Բարիզ ուղեւորելով, Առեւտրական բարձրագոյն վարժարանը մտած էր, իւր ուսման շրջանն աւարտած և քննութիւններն յոյժ փայլուն կերպիւ անցուցած ըլլալով, վկայական ստացած է։

Ազն. Տիկին Զապէլ Տօնէլեան, հիմնադիր Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութեան, որ եօթը տարիէ հետէ Գաղատիա կը գտնուէր, մայրաքաղաքս վերադարձած է։

Քաղաքիս ազգային երկսեռ վարժարանաց տնօրէնութեան և ուսուցչութեան պաշտօնը գոհացուցիչ Թոշակաւ կարող ազգայնոյ մը յանձնելու փափաքաւ, Ուսումնական Խորհուրդս կը խնդրէ որ սոյն պաշտօնին յարմար և զայն ստանձնել փափաքող ազգայինք հաճին յատուկ նամակաւ դիմել իրեն և յայտնել իրենց պայմանները։

Խնդրուած պաշտօնեայն պարտի լինել վարժ դաստիարակ, հմուտ հայերէնի և մի եւրոպական լեզուի, ինչպէս նաև ինչ ինչ կարեւոր ուսմանց և գիտութեանց։

Դպրոցական նոր շրջանը սեպտ. 1/13ին կ'սկսի, հետեւաբար ամեն առաջարկք պարտին լինել ընդ փոյթ։

Նամակք պիտի ուղղուին առ
Ուսումնական Խորհուրդ
Առաջնորդարան Հայոց
Զմիւռնիա

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

1/13 յուլիս 1889
Զմիւռնիա 594 1—5

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Սալիսէի աստիճան տրուեցաւ Զմիւռնիոյ մաքսատան անցագրատան պաշտօնեայներէն Իհսան պէյի։

Ականակուռ Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Բարձր. Շէյխ-իւլ-իսլամ էֆէնտիին։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Սելանիկի Սարը Շապան գաւառակին իտարէի ժողովոյ անդամ Ահմէտ էֆ. ի և նոյն գաւառակի երեւելիներէն Հաճի Մուսթաֆա աղայի։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Աւստրիական դեսպան Պարոն Քալիչէ երէկ Բ. Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և Վսեմ. խորհրդականնին հետ։

ԿՐԵՏԷ

Այս առուր Թուրէֆի մէջ հետեւեալը կը կարդանք.

Եանեայի կուսակալ Րիզա փաշա, որ, ինչպէս երէկ ծանուցինք, Կրետէի կուսակալին փոխանորդ կարգուած է, Եանեայէ մեկնած է արդէն և այսօր վաղը Կրետէ կը ժամանէ։

Արտաքին գործոց Նախարարութեան դատական ճիւղին տնօրէն Ղալիպ պէյ, որ Րիզա փաշայի օգնական անուանուած է, ինչպէս նաև Զինուորական Բնիկ Ցանձնաժողովոյ անդամ Ճէվատ փաշա և կայս. Թիկնապահ հազարապետ Շուքրի պէյ նախընթաց գիշեր ժամ 3ին Կրետէ ուղեւորեցան կայս. Պօշէւ շոգենաւով։

ԴԱՏԱՐԱՆԱՑ ՀԱՒԱՔԻՉՔ

Ըստ տեղեկութեանց Հաքիքաթի, Դատական նախարարութիւնն որոշած է յատուկ հաւաքիչներ կարգել որք պաշտօն պիտի ունենան հաւաքել դատարանաց կողմէ վճռեալ դրամական տուգանքներն և այլն։

Նոյն թերթը կ'իմանայ թէ այս որոշում առայժմ Ադրնէի նահանգին մէջ պիտի գործադրուի փորձի համար։

ՊԱՃԱՌԱՒՏ

Քաղաքապետութիւնը տեղեկանալով որ նոյն իսկ Զամալճայի մէջ պաճառատ երեւան ելած է, հրամայած է իւր անասնաբոյժին, որ այժմ ի Կէյպէ կը գտնուի, անմիջապէս Զաթալճա երթալ և հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուլ։

ԿԵՂԾ ԴՐԱՄ

Սամսոնի կզզւոյ տեղական կառավարութեան կողմէ Ներքին գործոց Նախարարութեան ղրկուած է օսմանեան կեղծ ոսկի մը, որ գտնուած է կալըբըլ Եորկի Սէրմէտի անուն անձին վրայէն։ Այդ կեղծ դրամ ղրկուած է Ելմտական Նախարարութեան որ արքունի Փողերանոցին մէջ քննութեան ենթարկած և հաստատած է թէ 1 դրամ 4 1/2 ծանրութիւն ունի, բաղադրութիւնն է պղինձ և այլն և հետեւաբար կեղծ է։

Ներքին գործոց Նախարարութիւնը հրահանգ ուղղելով ամեն կողմ ծանուցած է հարկ եղած օրինական միջոցները ձեռք առնուլ եթէ այդ տեսակ կեղծ ոսկիներ տեսնուին հրապարակի վրայ։

ՄԱՐՍ ԵՒ ՔՈՍԹՐՈՄԱ

Ռուսիոյ հիւպատոսական դատարանը Մարս և Քօսթրօմա շոգենաւուց փաստաբաններուն հաղորդած է իւր վճիռը զոր տուած էր յուլիս 12/24ին և որ վաւերացած էր յուլիս 14/26 ին դեսպան Պ. Նէլիտոֆի կողմէ։

Այդ վճռով կը մերժուի Թէրէնձիօ նաւապետին և Լոյտի ընկերութեան պահանջքն ընդդէմ Քօսթրօմայի նաւապետին և ռուսական շոգենաւային ընկերութեան։ Թէրէնձիօ նաւապետն ու Լոյտի ընկերութիւնը պատասխանատու ճանչցուած են երկու շոգենաւուց բաղխման, սակայն դատապարտուած չեն վնասուց հատուցում ընելու ռուս նաւապետին և ընկերութեան, ըստ որում դատարանը նկատած է որ Իվանովսքի նաւապետն եւս ինչ ինչ թերութեանց մէջ գտնուած է նաւուն տալիք ուղղութեանը մասին, որով կը կորսնցունէ վնասուց հատուցում պահանջելու իրաւունքը։

Լոյտի ընկերութիւնն ու նաւապետ Թէրէնձիօ դատապարտուած են դատական բոլոր ծախուց վճարման։

ՄԱՎՁԸՐԵԱՆ ՀՐԱՑԱՆՔ

Երէկ ծանուցինք թէ Սպարապետի Դրան կողմէ յատուկ պաշտօնատար մը պիտի ղրկուի ի Գերմանիա, Մավզէրեան զինագործարանին հետ բանակցելու համար վերջերս ղրկուած հրացանաց մասին ծագած վէճին վրայ։ Արդ, սոյն բանակցութեան պաշտօնն յանձնուած է Շաքիր փաշային որ նախընթաց իրիկուան կառախմբով մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս։

ՖԷՆԷՐԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ

Ցոյն մետրապոլիտ Տ. Վիզիէոս Կոստանդինոս մեռաւ նախընթաց օր և Պատրիարքարանի Սինոդն իր նիստը գադրեցուց ի նշան սգոյ։ Ցուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ երէկ հանդիսաւորապէս ի Ֆէնէր։

ՋՈՒՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Տէրքոսեան ջրի ընկերութիւնն, իր յանձնառութեանցը, պարտաւորեալ է ջուր մատակարարել զինուորական հաստատութեանց։ Արդ, Սպարապետի Դուռը նկատելով որ ընկերութիւնը ցարդ գործադրած չէ իւր այդ յանձնառութիւնը, գրած է Քաղաքապետութեան, որպէս զի այդ առթիւ հարկ եղած հրամանները տայ ջրի ընկերութեան։

ԺԱՆՏԱԽՏ

Ինչպէս արդէն ծանուցուեցաւ, Նէժմէնի Ասիր գաւառին մէջ ժանտախտ երեւան ելած լինելով առողջապահական միջոցներ ձեռք առնուած են համաճարակ ախտին առաջքն առնլու համար։ Հաքիքաթ կ'իմանայ թէ Եէմէնէն և Ասիրէն եկող ուղեւորք տասնօրեայ քարանթինայի կ'ենթարկուին Եպուալի կղզւոյն մէջ, թէ ցարդ ոչ մէկ ուղեւորի վրայ այդ ախտէն նշան մը տեսնուած է և թէ այսու հանդերձ ձեռք առնուած առողջապահական միջոցները կը շարունակուին ի գործ դրուիլ։

ԻՍԼԱՄ ՈՒԽՏԱՒՈՐՔ

Մայրաքաղաքս հասած մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ մինչև նախընթաց իրիկուն Մէքքէ երթալու համար Ճիտտէ ժամնող ուխտաւորաց թիւը 43,000ի հասած է։ Նոյն հեռագիրը կը ծանուցանէ միանգամայն թէ ի Մէքքէ և ի շրջակայս հանրային առողջական վիճակը խիստ գոհացուցիչ է։

ԹՈՐՓԻՏՕՆԵՐ

Ծովային Նախարարութեան կողմէ՝ նաւային հազարապետ Սիւլէյման պէյ, անդամ Թորփիտօներու յանձնաժողովին, և հարիւրապետ Մուսթաֆա պէյ այսօր Թրիէսթ ուղեւորող Մախսուսէի Յղտըզ շոգենաւով Ֆիումէ պիտի երթան ստանալու համար այն Թորփիլլոններն որք Ծովային Նախարարութեան յանձնարարութեամբ շինուած են այդ քաղաքի գործարանին մէջ։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Զինուորական վարժարանի վերատեսչութեան կողմէ այս առուր Թուրք լրագրաց մէջ հրատարակեալ պաշտօնական ազդ. մը կը ծանուցանէ թէ որոշուած է նոյն վարժարանի անասնաբուժութեան դասարանին բնական գիտութեան, ոչ-գործարանական քիմիագիտութեան, բուսաբանութեան և երկրաբանութեան ուսուցիչներու համար մէկ մէկ օգնական անուանել, հետեւաբար այն զինուորական բժիշկներն և անասնաբոյժերն, որք կը փափաքին ստանձնել այդ պաշտօնները, պարտին օգոստոս 5ի շաբաթ օրը նոյն վարժարանը ներկայանալ հարկ եղած քննութիւնները տալու համար։

ՀՍԿԱՑ ԴԵՂԱԳԻՐ ՄԸ

Զմիւռնիոյ Ահէնկ լրագրոյն մէջ կը կարդանք հետեւեալը.

Գիւղացի մը կինը հիւանդանալով բժիշկ կը կոչէ. բժիշկը հիւանդին բաղկերակը ու լեզուն քննելէ յետոյ թուղթ և գրիչ կ'ուզէ դեղագիր գրելու համար, սակայն գիւղացին կը պատասխանէ թէ ո՛չ գրիչ ունի և ոչ թուղթ; Բժիշկը կաւիճ մը գտնելով սենեկին դրանը վրայ կը գրէ դեղագիրը։ Տանտէրը դուռը տեղէն հանելով ձիու վրայ կը բեռցնէ և քաղաք երթալով դեղարան կը տանի։ Գիւղացին կը խնդրէ դեղագործէն շուտով պատրաստել դեղերն որովհետեւ սենեկին դուռը բաց լինելով կրնար հիւանդին վնասել։

ՄԱՆԱՍՏԸՐԸՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մանաստըրէն կը գրեն թէ յուլիս 14էն 15 լուսնալու գիշերը խումբ մը աւազակներ Ռաֆայէլ Քեահեայի փարախը մտնելով 1500 ոչխար յափշտակեր են։ Անմիջապէս կանոնաւոր զօրքեր ճանբայ հանուելով, դտեր են աւազակներն որոց հետ տեղի ունեցած կռւոյն մէջ այս վերջիններէն մէկ հոգի վիրաւորուեր է։ Աւազակք ի փախուստ աճապարեր են, թողլով իրենց աւարն որ տիրոջն յանձնուեր է։

Նոյնպէս Մանաստըրէն կը ծանուցանեն թէ Տիպրէի գաւառակէն առնուած լրոյ նայելով, Հայտար անուն աւազակ մը սպաննուեր է ոստիկանութեան ձեռամբ։ Այդ չարագործ՝ Բէճէպ աւազակապետին խումբին կը պատկանէր. (Մ...)

Ըստ տեղեկութեանց Մի-...ի, Մշոյ գաւառին արկղակալ անուանուած է Գրիգոր էֆէնտի։

—Պոլսոյ Շէհր Էմինի Թաղը երկու տղայ կարմրախտէ բռնուած լինելով Քաղաքապետութեան կողմէ երկու քննիչներ ղրկուած են, որք յետ քննութեան տեղեկագրած են թէ տղայոց մին նոյն ախտէն մեռած, իսկ միւսն ապաքինած է և թէ այդ Թաղին մէջ կարմրախտի ո և է հետք մնացած չէ։

—Բաշքիթ Փաշազատէ Ահմէտ Մուհիէտտին պէյ, որ կայս. Ֆրանկօ Փարիզ ղրկուած էր զինուորագիտական և փաստաբանական ուսումը կատարելագործելու համար, երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց։

—Երէկ առաւօտեան փոթորկի պահուն ի Պոլիս Խասքէ թաղի մզկիթին պարտիզին մէջ գտնուած խոշոր ծառ մը արմատախիլ լինելով քարուկիր վարժարանին վրայ ինկաւ, առանց սակայն վնաս պատճառելու։

—Հաքիքաթ կ'իմանայ թէ Քաղաքապետութեան ժողովոյ անդամներէն Թէվֆիգ պէյ յուլիս 29ին Պէյքօզ պիտի երթայ քննելու համար գիւղին շրջակայքը գտնուած գետնի մը առթիւ ծագած խնդիրն։ Այս գետին, կը յայտ նոյն թերթը, նոյն գեղին մէջ հաստատեալ Թրնովացի գաղթականաց յատկացուած ըլլալով առարկուած էր թէ հայոց գերեզմանատուն է։

—Արքունի կալուածոց անտառապահ Ահմէտ աղա նախընթաց օր Սթէնիաէն շոգենաւ նստած պահուն ոտքը սահելով ծովը ինկաւ. նաւավարք անմիջապէս օգնութեան փութալով ողջ առողջ ազատեցին։

—Անցեալ կիրակի գիշեր Մարմարա կղզւոյն մէջ հրդեհ ծագելով 60 տուներ այրած են։ Կ'ըսուի թէ պզտիկ տղայ մը բոցերուն մէջ մնալով այրեր է։

—Երէկ ի Պոլիս Վէզնէճիլէրի շրջակայքը նորակառոյց տան մը վերնայարկէն գետան մը իյնալով գլխէն ծանրապէս վիրաւորեց Ալի անուն մարդ մը որ նոյն պահուն անտի կ'անցնէր։

—Կարինէն յուլիս 7 Թուականաւ կը գրեն առ Սէրվէթ թէ սաստիկ փոթորիկ մը ծագելով քաղաքին տանց պատուհանները կոտրեր, հինաւուրց ծառեր արմատախիլ ըրեր է և թէ Կարնոյ քաղաքէն 3 ժամ հեռու Իլիճէ գիւղին մէջ եւս օդափոխութեան համար լերանց վրայ բնակողներուն վրանները Թռուցեր է։ Փոթորկի պահուն ընկուզի մեծութեամբ կարկուտ տեղացեր է։

—Քավալայէն կը գրեն առ Սէրվէթ թէ Սելանիկի Բրէվիշթէ գիւղախմբին մէջ աւազակաց խումբ մը երեւան ելած լինելով Տրամայի ոստիկանաց հազարապետը խումբ մը ոստիկաններով անդ գնացեր և մէկ քանի ժամ երկուստեք կռուելէ յետոյ յաջողեր է սպաննել աւազակաց պետը, Գամալիր, աւազակներէ մին վիրաւորել և երեքը ձերբակալել։ Այս աւազակներ իրենց առաջնորդաց և համախոհաց հետ, թուով 16, Սելանիկ ղրկուեր են զինուորական ատեանին առջեւ դատուելու համար։

—Երէկ Եէտի գուլէի մէջ 5 տարեկան յոյն աղջիկ մը տան պատուհանէն դուրս նայած պահուն փողոցն ինկաւ և գլխին ձախ կողմէն ծանրապէս վիրաւորեցաւ։

—Հոլանտական շոգենաւ մը մայրաքաղաքս բերած է զինուորական պիտոյքներ, որք յանձնուած են Թնդանօթարանի վերատեսչութեան։

—Անցեալ երեքշաբթի իրիկուն ի Պոլիս Եէնիպաղչէի հիւանդանոցին սպասաւորներէն Ալի և Նաիլ անուն ջրհանկիր մը կռուի բռնուելով զիրար վիրաւորեցին։ Ոստիկանք իմանալով երկուքն ալ ձերբակալեցին և հիւանդանոց փոխադրեցին Ալին որ ծանրապէս վիրաւորուած էր։

—Բերայի նախնական դատարանին արկղակալ Ֆաիգ պէյի հաշիւները քննուելով հաստատուած է թէ Ֆաիգ պէյ ո և է զեղծում գործած չէ և թէ խիստ գոհացուցիչ կերպիւ վարած է իւր պաշտօնն։ Արդ, ի վարձատրութիւն իւր այս բարւոք ծառայութեան, Ֆաիգ պէյ արկղակալ անուանուած է Պոլսոյ առեւտրական դատարանին։

—Էյիպի մէջ 125 տարեկան հայ մը մեռեր է։

—Զաթալճայէն կը գրեն թէ Սթրանճայի անտառապահ Րէֆիգ էֆէնտի անցեալ ուրբաթ գիշեր սպաննուեր է հրացանի հարուածով մը զոր պարպող անձը չէ գտնուած տակաւին։

—Իզմիրի Խըտըմ լրագիրը կը պատմէ թէ անցեալ չորեքշաբթի գիշեր կատղած շնագայլ մը քաղաքէն երեք ժամ հեռաւորութեամբ Պէլ-Գարագօլ կոչուած տեղն յարձակեր է ոստիկանի մը վրայ որուն հագուստները բզկտեր է։ Ցետոյ, պատուհանէն ախոռը մտնելով ձի մը խածեր է; Անկից ելնելով, շնագայլը Քավաքըլ-Տէրէ գիւղը գնացեր և երկու մարդ խածեր է. յետոյ քանի մը մարդեր խածեր է Հաճըլար գիւղին մէջ։ Վերջապէս, քրիստոնեայ կնոջ մը բնակած տունը մըտնելով կնոջը երեսէն խածեր է. կինը, իւր այդ վիճակին մէջ, յաջողեր է դրան մը ետին սեղմելով սպաննել կատաղի կենդանին։ Վիրաւորեալք Պոլիս պիտի ղրկուին դարմանուելու համար։

—Ինչպէս կը յիշուի, Նէժմէնի նահանգին Հուգուգի դատարանք ջնջուած եւ գործերն յանձնուած էին Շէրիի դատարանաց։ Արդ, Հաքիքաթ կը ծանուցանէ թէ Պատժական դատարանք եւս ջնջուած եւ գործերը յանձնուած են Շէրիի դատարանաց։

—Ի Պոլիս Սուլթան Սէլիմի խմարէթին խոհարարաց պետը, Իպրահիմ աղա, երէկ յանկարծամահ եղաւ։ Իպրահիմ աղա հազիւ քառասուն տարեկան կար։

Բնիկ Կ. Պոլսեցի, միջահասակ, նիհար, սեւաչեայ, արծուէքիթ և թխադէմ 24 ամեայ Արմենակ անուամբ հայազգի երիտասարդ մը անյայտացած լինելով, տեսնող կամ ուր լինելը գիտցողներ եթէ կան հաճին տեղեկագրել յԱզգ. Հիւանդանոցն։

ԱԶԴ

Հիւսէյին Հիւսնի ստորագրութեամբ և 1275ը Թուական կրող անձնական կնիքս կորսնցուցած եմ։ Ցարդ իմ բոլոր Թուղթերուս վրայ միանգամայն ստորագրութիւնս եւս կը գտնուի։ Հետեւաբար կը ծանուցանեմ թէ հարկ է այդ Թուղթերը մինչեւ 15 օր ինձ ներկայացնելով վաւերացնել նոր կնքովս։ Հակառակ պարագայի մէջ չպիտի կրնամ ընդունել այն Թուղթերն որոց գործողութիւնք արձանագրուած չեն տոմարներուս մէջ։ 595

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
Ի ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Ընդ հովանաւորութեամբ Առեւտրական Սենեկին

9, Սէնդ—Գաթերին փողոց, 9

Առեւտրական ուսմանց տեւողութիւնն է երկու տարի։ Սակայն նախապատրաստական տարի մը, որ անհրաժեշտ է այն օտարականաց որք ըստ բաւականին չեն գիտեր Ֆրանսերէնն, յատկացեալ է այն երիտասարդաց որոց կրթութիւնը շատ տարրական է։

Վարժարանը գիշերանոց մը ունի օտար աշակերտաց համար. տարեկան վճարն է 1900 Ֆրանք։ Դիմել վարժարանին Տնօրէնութեան։ 587 3—15

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 19 յուլիս
Դահէկան

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (Պանքայի)			109 3/4
3 »	»	» (վճռական)	109 3/8
3 »	Բարիզի	» (պանքայի)	22 97 1/2
»	»	» (վճռական)	23 5

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Ս. Սէրի		17 26 1/2
Պորսային գոցուելէն վերջը	»	17 22 1/2
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	17 22
Կէս օրին	»	17 22

ԽՈՒԹԻՒՐԱՃԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	44 30
Այս առաւօտ	44 30
Կէս օր	44 26

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	A. Սէրի	28
»	B. »	16 25
»	C. »	17 22

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ.	Լր.	4 17
Քրէտի Ժէնէրալ	Օսմ.	»	8 25
Պանք տը Գօնս	»	»	7 9
Սօս. Շանժ է վալէօր	»	»	4 27
Թրամուէյ	»	»	460
Բումէլի երկաթուղի		Ֆր.	60 25
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ		»	— —
Բաժնեթուղթ Լավրիոմի		»	103

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 30
Անգլիական ոսկի	»	110 10
Իմբէրիալ	»	90 5
Քրիմիկ	»	51 10
Բուպլի թղթադրամ	»	8 84
» արծաթ	»	74
Մէճ. արծաթ. (տարբ)	»	108 22
Վեցնոց	»	104
Հինգնոց	»	103 20
Մեթալիք	»	102 20
Թաաֆէյէ	»	8 30

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 30 Յուլիս ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ			98 9/16
Օսմ. »		Սէրի Դ. բացուեցաւ	16 1/16
»	»	» գոցուեցաւ	16 1/8
»	»	» Ա.	28
»	»	» Բ.	16 5/8
»	»	» Գ.	15 7/8
Օթօման 1871			91 1/4
Փոխառութիւն 1877			99 3/4
Պանք Օթօման			10 1/4
Ռուսական փոխառ. 1873			100
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)			89 1/8
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)			103 7/8
Տայրա Սանիէ			83 1/2
Տօմանիալ (փոխառ. Րօչիլտ)			102 1/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ			25 35

Վիեննա, 30 Յուլիս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	120 70
Օսմանեան երկաթուղի	31 70
» Լէժիի բաժնեթուղթք	108

Բարիզ, 30 Յուլիս ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %			105.02 1/2
»	» 3 %		84 45
Օսմանեան քօնսօլիտէ	Սէրի Դ. բացուեցաւ		16 17 1/2
»	»	» գոցուեցաւ	16 20
»	»	» Բ.	— —
»	»	» Գ.	16 15
Օսմանեան երկաթուղի			59 62 1/2
» Լէժիի բաժնեթուղթք			— —
Պանք Օթօման			502 75
Գրէտի Լիօնէ			672 50
» Ֆօնսիէ			1260
Փոնդ-ուա թ'էգոնդ			80
Սուէզի ջրանցք			2266 25
Ռուսական 5 % 1877 ի			— —
Իտալական Ռանթ			93 35
Սպանիական (արտաքին)			72 5/8
Եգիպտական միացեալ			447 50
Բրիօրիթէ Թիւրք			450
Հելլենական 5 %			461 25
Չէք Լոնտրայի վրայ			25 14

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

—օ—

ՍԿԻՒՏԱՐ, 15 յուլիս

Ցունիս 14 ամսաթիւ և Յ. Մ. ստորագրութեամբ Մուշէն եկած նամակ մը կարդացի Արեւելքի 1642րդ Թուով հրատարակեալ։

Իրաւունքս է խնդրել կարծեմ Պատ. Խմբագրութենէդ՝ որ հաճի իմ սոյն երկտողս ալ հրապարակ հանել։

Յ. Մ. Ազնիւ ազգայինը՝ Ս. Կարապետի վանքը անկարող կը գտնէ իմ պահանջքիս վճարման, պատճառ ցուցնելով վանքին հազար ոսկւոյ (՞) պարտքը, բարեպաշտութեան՝ ջերմեռանդութեան եւ կրօնասիրութեան օրերը անցած լինելուն ժողովուրդը այլ եւս իւր քսակը վանքին մէջ չպարպելը, հացի սղութեան համար վանքը պարտեօք հաց գնելու դատապարտուած ըլլալը եւ եւ։

Յ. Մ. մեր յարգելի ազգայինը պէտք է գիտնայ թէ վանքին 1000 ոսկւոյ պարտական լինելուն, ժողովրդեան ջերմեռանդութիւնը ու կրօնասիրութիւնը պակասելուն և գրեթէ առատ տարիներ իսկ պարտեօք հաց գնելուն պատճառները քննել իմանալ մեզ չը վերաբերիր, այլ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան որ վերին հըսկողն է ազգային ամենայն հաստատութեանց։

Յ. Մ. մեր սիրելի ազգակիցը նոյնպէս պէտք է գիտնայ թէ՝ մենք Ս. Կարապետի վանքին հետ գործ մը չունիմք. մեր պահանջքը Ազգ. Կեդր. Վարչութենէն է՝ որ Մշոյ Առաջնորդ ընտրուած օրս հրաժարած ժամանակիս տուած է մեզ գրութիւններ ամ ըստ ամ ստանալ վանքէն որոշեալ բաները, և հանդուցեալ Մամբրէ Սրբազան իւր մէկ նամակաւ զայնս վճարելու պատրաստականութիւն ցուցած ու զմեզ Պոլսէն հանած, բայց ապա չէ վճարած։ Չորս տարիներէ ետքը իմ բողոքանացս վերայ Ազգ. Վարչութիւնը խնդիրը վերստին քննութեան առած, արձանագրութեանց դիմած, պահանջքս քննելու համար քանիցս Տնտեսական Խորհրդոյ ղրկած, տեղեկագիրներ ստացած, Քաղ. Ժողովոյ և իմ կողմանէ ընտրեալ յատուկ մասնախմբի մը ձեռամբ կրկին քննուած և հուսկ յետոյ իմ պահանջքս գրեթէ կէս առ կէսի իջուցած և իմ այս իրաւունքս հաստատող վճռագիր մը տուած է. այս ամենէն կը հասկցուի թէ իմ գործս վանքին հետ չէ, այլ Կեդր. Վարչութեան հետ։

Ցուսամ թէ Յ. Մ. մեծարգոյ ազգայինը սոյն խնդրոյն նկատմամբ ուրիշ անգամ փոխանակ մեզ հետ խօսելու՝ ուղղակի Վարչութեան հետ բանակցելու պարտաւորութիւնը պիտի հաճի ճանչնալ։

Աղօթարար
ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՊԻՍԿ. ՏԱՐՕՆՑԻ

ԱՂԷՏԱԼԻ ՀՐԴԵՀ

ՑԱՖԻՈՆ—ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ

Ցուլիս 11էն 12 լուսնալու գիշերն աղէտալի գիշեր մ'եղաւ քաղաքիս համար։ Ժամը 4ին միջոցները հրացանաց՝ և հուսկ ապա թնդանօթոյ բոմբիւնք սոսկալի աղէտ մը կը գուժէին. հրդեհ կար շուկային մէջ. հրդեհ որ Գուըլը Պազար կոչուած տեղէն խանութ մը սկսելով՝ մէկ ժամու մէջ ստացաւ ահագին ծաւալ մը, բաժնուելով չորս ճիւղերու. հետզհետէ կը ծախէր կը սպառէր ամեն ինչ իւր բոցախուիւ ճիրաններով. գերմարդկային ճիգեր պէտք էին կասեցնելու համար արծարծուն ու յարաճուն բոցերու ընթացքն, և հազիւ երկու երեք կիսակազմ ջրհաններ կային և այն ալ անփորձ մարդոց ձեռքը։ Բայց ծախիչ և անողոք տարրը կը քալէ, կը վազէ կատաղաբար, կը տարածուի չորս դին և ապարդիւն կը գործէ ամեն ճիգ։ «Օգնութի՜ւն» կ'աղաղակեն յամենուստ, և մարդկային օգնութիւնն անբաւական և անզօր կը մնայ արհաւրալից ճիւաղը կասեցնելու։ Ահա խանութ մ'ալ, ահա ուրիշ շէնք մ'ալ որ կը բորբոքի, կը բըռնկի, կ'այրի, և բոցն ու ծուխը կը բարձրանան օդերուն մէջ, կը ընուն մթնոլորտն և կը խեղդեն օգնութիւն ձայնող կոկորդներն։ Քիչ մ'եւս և ահա պիտի անցնի թաղերը, այրէ լափէ և բնակարաններն։ Գոգցես հրաշիւք իմն այս կողմը կը կասի, և դէպի շուկան տարածուելով՝ հազիւ հեռաւոր խանութները պարպելու ժամանակ կը գտնուի. հրդեհը կ'առաջանայ միշտ, գիշերային մթութիւնը, ջրոյ նուազութիւնը, հրշիջուցիչ միջոցներու նուազութիւնը օժանդակ առած։ Կը քալէ շարունակ դէպի հեռաւոր Թրքաբընակ թաղեր, փողոցներն անանցանելի կը դառնան խուռն ամբոխէն և ըսպառնացող բոցերէն։ Ամեն կողմ վըտանգ, ամեն կողմ արհաւիրք սփռուած է, փլցուող շէնքերէն և ճարճատմամբ ինկնող կիսայրեաց գերաններէն, ահա կին մը որ, ի մէջ բազմաց, աւարառութեան գիտումով կը խիզախէ կը մտնէ խանութ մը, զոհ կ'երթայ իւր ընչաքաղցութեան, վրան կ'իյնայ առաստաղն և կը թաղէ թէ՛ աւարող և թէ՛ աւար։

Մինչեւ առաւօտ, շարունակ ութ ժամ կը տեւէ հրդեհն և նորածագ արեւն կը խաւարի մթնոլորտը պատող ծուխ ու բոցէն։ Բոլոր շուկան, գրեթէ ամբողջովին աւերակ դարձած է և այն 1500 ի չափ խանութներն, 40 ի չափ տները, 4 պանդոկներն, 5—6 մզկիթներն որք մի քանի ժամ առաջ կանգուն, շէն և վաճառալից էին, այժմ աւերակաց կոյտ մ'են միայն, և մոխրոց տակ դեռ կը մխան այրեցուեր շէնքերու բեկորք. — Այրեցան այսչափ կայք ու գոյք, այրեցան և շատ մը սրտեր։ Ոչ սակաւք մէկ երկու ժամու մէջ աղքատացան, կարօտութեան և թշուառութեան մատնուեցան, զրկուելով իրենց դրամագլխէն կամ կալուածներէն, կը հաշուին նաեւ մարդկային կորուստք որոց ճիշդ թիւը յայտնի չէ։ Նիւթական վնասը կը հասնի հարիւր յիսուն հազարէն մինչեւ երկու հարիւր հազար ոսկւոյ։

Կառավարիչ Ճէմիլ պէյ և այլ պաշտօնատարք ու երեւելիք, բաց ի Հաքիմ էֆէնտիէ, տասանորդական որոց աճրդի գործողութեանց հսկելու համար գաւառները մեկնած ըլլալով՝ թէ այս պատճառաւ, թէ՛ կանոնաւոր գործողութեան և հսկողութեան ինչպէս և ջրհաններու նուազութեան պատճառաւ աղէտն այսքան մեծ համեմատութիւններ առաւ. հետեւանքը՝ արդէն շատ չքաւոր դասուն համար՝ յետին ծայր խեղճութիւն է, զի ալ չկայ խանութ, ա՛լ չկայ վաճառք որ ապրուստ հոգայ, ձմեռուան պաշար աւելցնէ և ընտանիք պահէ. թշուառութիւնը իւր ամեն երեւոյթով կը

սկսի տիրել, և կը սպառնայ ուրիշ տեսակ չարիքներ ալ եթէ Աստուածային բարիք և շնորհք չգան չամոքեն այս դառն կացութիւնը ։ Եւ Աստուած ժողովրդեան շնորհած է Հայր մը բարերար, և կայսր մը գթասիրտ յանձին Նուիրական մեր Հպատակասէր Սուլթանին որ ապաւէնն է թշուառացելոց և որ առատաձիր պիտի պարգեւէ անշուշտ իւր շնորհներն ․ ի մխիթարութիւն թշուառայեղձ հասարակութեան քաղաքիս որ յարաժամ կ'աղօթէ վասն թանկագին կենաց իւր Վեհափառ Հայր-Կայսեր ։ Ս. Գ.

13/25 յուլիս 1889

Աֆիօն-Գարահիսար

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԶՄԻՒՌՆԻԱ, 10 յուլիս

Շաբաթ օր Եգիպտոսէն վերադառնալով քաղաքս հանդիպեցաւ Գեր. Տ. Խորէն Ս. Արքեպիսկոպոս Նար-պէյ ։ Պատր. Փոխանորդ Հօր, քահանայից դասուն, Ազգ. ժողովականներու և ժողովրդին կողմէ ջերմ ընդունելութիւն եղաւ Նորին Սրբազնութեան ։

Մանրամասնութիւններ հաղորդուած են անշուշտ Աչէ-Էլէ՛ իր յատուկ թղթակցին կողմէ, որ Նորին Սրբազնութեան կ'ընկերանար թէեւ, այլ դժբաղդաբար նոյն օրն իսկ մեկնեցաւ մայրաքաղաք ։

Տիգրան էֆ. Արփիարեան, որու Ամեն. Ցարութիւն Պատրիարքի դէպ իւր ամոռատեղին ուղեւորութիւնը գեղեցիկ առիթ ընծայեց իր թղթակցի կարողութիւնները ու յատկութիւնները ցոյց տալու, յոյս կար թէ պիտի մնար մեր մէջ գէթ քանի մ'օր և երկարօրէն գրէր Յոնիական այս հրապուրիչ ափերի Հայոց վրայ ։ Արդէն իր Իզմիրի նկատմամբ գրած առաջին նամակէն յետոյ՝ ընդարձակագոյն գրուածներ կը սպասէին իրմէ իւր խոստման մամեմատ ․ հետաքրքրութիւնը շատեր տեղեկացուց սակայն ի վերջոյ՝ թէ Տիգրան էֆ. Արփիարեան իր խոստումը կատարեր և Բիրէայէն Աչէ-Էլէի ուղղեր էր ընդարձակ գրուած մը, որ դժբաղդաբար կորսուեր էր ։ Շատերու կարծիքն էր թէ՝ առաջին առիթով այդ կորուստը կը փոխարինէր Աչէ-Էլէի թղթակիցը և ամեն ոք Իզմիրի մասին ոչ իզմիրցիի մը կողմէ յաջողութեամբ գրուած և հիւսուած տեսութիւններ ու դիտողութիւններ կարդալու բաղդը կ'ունենար ։

—Նար-Պէյ Սրբազանի ներկայութիւնը ուրախութեան օրեր կը լինին տեղւոյս ազգայնոց համար ․ օրուան խօսակցութիւններ միշտ իր վրայ կը դառնան ամեն ուրեք ․ հոս իր ազնուութիւնը, հոն պերճախօսութիւնը, անդին բանաստեղծական հանճարը, անդին լեզուագիտութիւնը, տեղ մը անկեղծ ոգին ու եռանդուն սիրտը և ուրիշ տեղ մ'ալ գրական տաղանդը և այլն կը գովուին ։ Զմիւռնացի Հայեր կարծես հպարտութիւն կը զգան՝ Հայ ազգի արդի մեծ պերճախօսն իրենց մէջ ունենալով ․ այս հպարտութիւնը իրապէս վէսութիւն, գոռոզութիւն դարձած էր երէկ՝ ժողովրդի այն բազմութեան մէջ որ Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ բակը Տ. Խորէն Ս. Արքեպիսկոպոսն առաջնորդարանէն եկեղեցի իջնելուն կը սպասէր ․ արդէն հոծ բազմութիւն մ'ալ լցուած էր տաճարը, գիւղերէն, արուարձաններէն և քաղաքի ամեն կողմերէն խուռներամ ժողովուրդ վազեր եկեր էր լսելու Պէշիքթաշի պերճաբան քարոզիչը, որ յատուկ քարոզ պիտի խօսէր, և ասոր համար ալ եկեղեցւոյ ժամերգութիւնք սովորականէն երկու ժամ վերջ սկսուած էին ։

Բակին մէջ խմբուած բազմութիւնը պկնայառ կը դիտէր առաջնորդարանի դուռը ․ վերջապէս քահանայից դասը այդ դռնէն սկսաւ դուրս գալ, իրարանցում մը տեղի ունեցաւ սպասող ժողովրդի մէջ, ի վերջոյ Նար-պէյ Սրբազան երեւեցաւ և այն ինչ առաջնորդարանի սանդուղներէն վար իջաւ՝ բազմութիւնը սիրալիր լայնարձակ ճամբայ բացաւ իրեն ։

Եկեղեցւոյ մէջ՝ այն ինչ սարկաւագը «Խնդրեսցուք հաւատով» կ'արտասանէր Ս. Պատարագ սկսելէ անմիջապէս առաջ և Տ. Խորէն Արքեպիսկոպոս սեղանը առաջնորդուեցաւ քարոզ խօսելու համար՝ բազմութեան անդիմադրելի հոսանք մը դէպ յառաջ մղուելով գրաւեց մեծատարած տաճարը՝ ամբողջապէս ։ Տ. Խորէն Սրբազան անձնական տկարութեան և յոգնութեան պատճառաւ՝ դժբաղդաբար չը կրցաւ առանձին նիւթի մը վրայ խօսիլ, բայց և այնպէս կարճ այլ ազդու և իմաստալից քարոզ մ'ըսաւ, ուր յաճախ ասացուածներու, իմաստներու և զգացումներու գոհարներ կը փայլէին և հռետորական ինքնասաց աւիւն մը քարոզիչ Սրբազանի մեղրածորակ բերնէն դուրս կը ցայտէր՝ ունկնդիրներու սիրտն ու հոգին քրիստոնէութեան սուրբ հաւատով և նուիրական զգացումով համակելու համար ։

Նար-պէյ Սրբազան յատկապէս շնորհակալութիւն յայտնեց իրեն եղած ընդունելութեան համար, գովեց Զմիւռնիոյ ազգայնոց յառաջադիմութիւնը, ճարտարօրէն բացատրեց յառաջադիմութիւնը պահող ու պահպանող տարրերը եւ իր անհուն ուրախութիւնը մեկնեց զի Զմիւռնիոյ Հայեր այդ տարրերը գնահատեր ու բստ այնմ յաջող մրցում մը յառաջ տարեր են իրենց շուրջը գտնուած օտար հասարակութիւններու դէմ ։ Միանգամայն յայտնեց իր խնդութիւնը տեղւոյս ազգայնոց մէջ խաղաղութեան և միութեան հաստատման և Ազգ. Ժողովներու կազմութեան մասին ․ այս առթիւ դրուատեց Գեր. Յովսէփ Ծ. վարդապետի խոհական ջանքերը, ու կնքեց իր խօսքը հայրական գորովով եւ խանդագին օրհնելով ժողովուրդը ։

Եկեղեցւոյ աւարտմանէն վերջ՝ Տ. Խորէն Ս. Արքեպիսկոպոս առաջնորդարան առաջնորդուեցաւ, ուր Ազգ. Երեսփոխաններ, Քաղ. Ժողովոյ անդամք, տեղական կառավարութեան արտաքին յարաբերութեանց տնօրէն՝ Արմենակ էֆէնտի Կոստանդեան և այլ երեւելի ազգայիններ Նորին Սրբազնութեան տեսութեան գացին ։

Նար-Պէյ Սրբազան անձնական տկարութեան պատճառաւ ցարդ չ'կրցաւ իրեն եղած հրաւէրներուն պատասխանել, ուստի կը յոյս Ազգ. Առաջնորդարանի մէջ, ուր մեծարանօք կը հիւրընկալուի Պատր. Փոխանորդ Հօրմէ և իր բազմաթիւ հիւրերը կը շարունակէ ընդունիլ ։

Յառաջիկայ կիւրակէ՝ ժողովրդի խնդրանօք Տ. Խորէն Ս. Արքեպիսկոպոս հանդիսաւոր Պատարագ պիտի մատուցանէ Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ մէջ և այս առթիւ ալ մեծահռչակ երգիչը՝ Պ. Ներսէս Շահլամեանց երգեցողութիւն պիտի ընէ ։ Խորհուրդ կայ շրջակայ քանի մը գլխաւոր թեմերու ազգայիններն ալ յատուկ ազդով մը հրաւիրել եկեղեցական այս փառաւոր հանդիսին գալ ներկայ գտնուելու ։

ՍԻՄՈՆ ՊԷՅ ՏԱՏԵԱՆ

Տատեան Սիմոն պէյի յուղարկաւորութեան հանդէսը՝ կիրակի օր կատարուեցաւ յԱյաթէֆանոս ։

Ազգին երեւելիներէն շատեր ու բազմաթիւ նշանաւոր օտարազգիք պարտք սեպեր էին իրենց՝ ներկայ գտնուելու այս տխուր հանդէսին ։

Սիրքէճիի կառախումբն առաւօտէն ընորեալ բազմութիւն մը կը բերէ Այաթէֆանոյի կայարանը ։

Մերկ ու անմշակ դաշտի մը մէջէն, արեւատապ ճառուղիէ մը կը յառաջանանք, խօսելով հանգուցելոյն բարեմասնութեանցը վրայ ու յիշելով այդ ճշմարիտ ազնուականի դէմքը որ կ'անհետանար ։

Գիւղին մօտ հասած դէպ ի աջ կը դառնանք և ահա Տատեանց յիշատակներով լեցուն հողին վրայ ենք ։

Սիւնազարդ ապարանք մը նախ աչքի կը զարնէ իր վէս ու հպարտ ճակատովը ․ կանակը անգլիական ձեւով շտկուած պարտէզ մը, հիմայ անխնամ ու ինքնագլուխ թողուած, ուր բոյսերն ազատ ու համարձակ կ'աճին, իրենց կանաչը կը տարածեն ամեն դի, պարտիզին նեղ ու աւազուտ անցքերը գրաւելով, հարիւրամեայ ծառեր բարձրաբերձ, ուղիղ և աննկուն կեցած տարիներու բեռան տակ ․ այս ամենը սաւերամած ու սգաւոր, որք հին տեններէ մնացած անմռունչ վկաներու տպաւորութիւնը կը թողուն վրանիս ։

* *

Մեր եկեղեցին այս պարտիզին ծայրն է ու ճիշդ դէմն այն սենեակին ուր Սիմոն պէյ իւր հոգին աւանդեց ։

Հանգուցեալը մեր ազգին նշանաւոր գիտնականներէն մին էր ։ Սէնթ-Պառպի ու Էքօլ Սանթռալի նախկին աշակերտ՝ այս վերջնոյն մէջ մանաւանդ ցոյց տուած էր իր մաթէմաթիքի հազուագիւտ տրամադրութիւնները, առաջին մրցանակն ստանալով, պատիւ մ'՝ որ Ֆրանսայի մէջ անգամ պարզ աշակերտը մէկ օրէն միւսը անուանի ընելու կը բաւէ ։ Հոս վերադարձին, արքունի վառօդարանի վերատեսչութեան մէջ ի յայտ ածեց իր վարչական ու չափագիտական մեծ կարողութիւնները ։ Պալիսթիքի իր խորին հմտութիւնն՝ օսմանեան սպայակոյտն անդամ զմայլման մէջ կը թողուր ։

Անկից վերջը քաշուած ու առանձնացած ապրեցաւ Սիմոն պէյ տեսն մը ի Պէշիքթաշ, յետոյ յԱյաթէֆանոս ուր վերջնապէս հաստատուած էր ։

Այդ միայնութեան մէջ մաթէմաթիքը եղաւ իր բոլոր հաճոյքը ու բոլոր զբաղումը ․ նորանոր ապացուցական եղանակներ գտած էր երկրաչափական բազմաթիւ թէօրէմներու ․ բարձրագոյն ալճէպրի ու անհունական հաշուոյ սիրահար մ'էր ։ Կրնանք ըսել որ այս եղական մարդուն բովանդակ կեանքը անծանօթ ճշմարտութիւններ որոնելով միայն անցաւ ։

Այս մեծ հաշուագէտը իր հաշիւը միայն չգիտցաւ ․ իր ակնարկը միշտ վեր մնաց նիւթական ակնկալութիւններէ ․ բաղդին բերած տագնապները եկան անցան իր վրայէն առանց դառնացնելու իր ազնիւ հոգին ։

Այնպիսի ժամանակի մը մէջ յորում մարդիկ ամեն ճշմարտութիւն շահերնուն կը զոհեն, մարդ մը գտնուեցաւ վսեմ երազատես մը որ ամեն շահ, ճշմարտութեան հաճոյքին համար զոհեց ․ և այդ տարօրինակ անձը Սիմոն պէյն է ։

Ամուլ և անփառունակ կը վճռեն այս կեանքն անոնք՝ որոնց ռամիկ միտքն ու շահադէտ ոգին ճշմարտութեան խտէալը չի կրնար երբէք ըմբռնել ։

Հանգուցեալն այն անձերէն էր որոնք ոչ միայն ազգի մը այլ համայն մարդկութեան պարծանք են ։

Անոնք որ զինքը ճանչնալու բաղդն ունեցած են, կրնան վկայել իր հեզահամբոյր բարուցն որ ամեն սիրտ կը գրաւէր, իր համեստութեանը, և ազնուկէ ու համբաւէ խուսափող բնաւորութեանն որ ճշմարիտ գիտնականներու յատկանիշն է ։

* *

Եկեղեցւոյն մէջ ուր կրօնական արարողութիւնը կատարուեցաւ, ամեն ազգէ ու ամեն դասակարգէ խուռն բազմութիւն մը սեւեր օրտաբեկ ու զգածեալ ․ յոյն հասարակութիւնը գեղեցիկ պսակ մը ղրկած ու մասնակից եղած էր տգին ու Տատեանց սուգին ։

Ազգային հիւանդանոցի կողմէ աշակերտաց խումբ մը ղրկուած էր ի պատիւ հանգուցելոյն ։

Գրիգորիս եպիսկոպոս որ դամբանականը խօսեցաւ բնաւ չի կրցաւ ներկայացնել մեզ ննջեցելոյն պատկերը ․ գրական ու պերճախօսական ձիրքերէ զուրկ գտանք այս քարոզն, որ չէր պարունակեր նաև ո և է իմաստասիրութիւն երբ հանգուցելոյն պէս իմաստասէրի մը մահուանն առթիւ կ'արտասանուէր ․ և սակայն ո՛րքան խրատներ, ո՛րքան օրինակներ, ո՛րքան դասեր չէր կրնար աւանդել մեզ Սիմոն պէյի անստգիւտ կենցաղէն ։

Ասոնց տեղ առաքինոյն համար ապագայ կենաց վարձատրութեանը վըրայ խօսեցաւ մեզի ․ ու չ'զգաց որ այս ակնկալութեան վարդապետութիւնը՝ Սիմոն պէյի պէս գերազանցապէս անշահախնդիր անձի մը դամբանին վրայ, իր տեղը չէր ։

Գերեզմանին վրայ ննջեցելոյն սրտակից բարեկամ յոյն մը, 50 տարուան մտերիմ մը, Սեիրաքի էֆէնտի, ալեւոր ու վշտաբեկ, յունարէն առենախօսութիւն մը արտասանեց ․ Սիմոն պէյի ծնունդը տեսած էր ու հիմայ մահը կը տեսնէր ․ երկու ծայրեր, երկու անծանօթներ որ զինքն ընկճելու համար միացեր էին ։

Լալով ու հառաչելով խօսեցաւ և մենք լեզուին անտեղեակ, ատենաբանին սրտառուչ ձայնը լսեցինք մեր սրտին մէջ ։

* *

Մօրը քով, որ կը ննջէ եկեղեցւոյն բակին մէջ, իր մօրը պահպանութեանը յանձնեցինք այս սիրեցեալ անձն, ու դարձանք մի և նոյն ճամբէն, մի և նոյն սաւերներուն մէջէն, հոգինիս ցաւով ու չփոթութեամբ լեցուած ։

Իր գիտական որոճումներուն մէջ մեկուսացեալ և առանձին, իր փնտռած ու գտած ճշմարտութեանց վրայ կանգուն, իր բարձրութենէն իշխելով ամենուս վրայ, Սիմոն պէյի դէմքը կենդանի ու օրինակելի պիտի մնայ միշտ ։

Մեր երիտասարդութիւնն անկէ պիտի սորվի որ գիտութիւնը պէտք է սիրել իր վերացական և կոյս գեղեցկութեանը համար և ոչ թէ գձուձ ու գռեհիկ շահադիտութեամբ ։

Դարձանք այս խորհրդածութեամբ սփոփուած ։

Սիմոն պէյ կը թողու անբիծ ու անմոռաց անուն մը՝ որ ժառանգութիւններուն ամենէն թանկագինն է ։

Փ. ԶՕՀՐԱՊ

ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ ԳՈՐԾԵՐ

ՊԱՏՃԷՆ ՀՐԱԺԱՐԱԳՐՈՅ

Նիկոմիդիոյ Գեր. Առաջնորդին

Վսեմապատիւ Մ. Գասպար էֆէնտի Տ. Թ. Գասպարեան

Ատենապետ Ազգ. Գաւառ. Ընդհ. Պատկառելի Ժողովոյ

յԻզմիթ

Արժանապատիւ Հարք և Մեծապատիւ Տեարք՝ անդամք Երեսփ. Ժողովոյ.

Անձնական տկարութիւնս և գրամական անձկութիւնս այլ եւս անկարող ըրած լինելով զիս՝ ժողովք, ժողովուրդ և վիճակս կառավարել, այս երրորդ անգամ կուգամ Պատկ. Ժողովդ ազդել՝ որ թղթովս հրաժարեալ համարի զիս Նիկոմիդիոյ առաջնորդութենէն և հաճի ղրկել զիս վանք մը ուր անպաշտօն՝ 1873 թուականէն ի վեր նոյն պաշտօնի ծանրութեան ներքեւ պարտասեալ անձս հանգչի, և իւր կենաց մնացորդ օրերը միայն աղօթելով անցունէ վասն առաքինի, երկար և բարեբաստիկ կենաց սիրեցեալ ազգիս և Նիկոմիդիոյ վիճակայնոց ։

Յուսով եմ որ Պատկ. Ժողովդ նեղողամիտ ու վեհանձն սրտիւ կը հաճի անտեսել այն ամեն չարիքներն՝ զոր իմ ծանուցեալ ապիկարութիւնս պատճառեց վիճակային ժողովրդեան, եւ չթողուր որ երկրորդեմ այս հրաժարագիրս՝ որոյ ընդունելութիւնն ինձ հանգիստ է և Նիկոմիդիոյ վիճակայնոց միակ մխիթարութիւն ։

Մնամ Պատկ. Ժողովոյդ

խոնարհ աղօթարար

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ԵՊԻՍԿ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

1889 յուլիս 14 օր ուրբաթ

Ի Միջագիւղ Կէյվէյու

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Գաւառական Վարչութեան Նիկոմիդիոյ

Լրագրաց ոմանց մէջ կը կայ գամբ թէ վիճակիս բարեխնամ Առաջնորդն վարժարանները փակած, Ազգ. գործերը երեսի վրայ թողած և գիւղերն ելած է պտոյտի ։

Սխալ մ'է այս զոր կուգամք ճշդել ։

Դպրոցները փակողն ոչ թէ Առաջնորդ Սրբազանն է, այլ այն Խառն Ժողովն՝ որ կը բաղկանայ տեղւոյս Կրօն. Քաղ. Ժողովներէն և Ցնտես. Ուսում. Տեսուչ Խորհուրդներէն ու Նորընտիր Թաղ. Խորհրդէն, որ գումարեցաւ հրաւիրանօք եւ նախագահութեամբ Գեր. Առաջնորդ Սրբազան Հօր ամսոյս 2ին, 27 անդամոց ներկայութեամբ և ո՛չ թէ ժողովոյ մը միայն 5 անդամոց որոշմամբն ։

Սոյն Խառն Ժողովն որոշած էր վարժարանները ներքին նորոգ կարգադրութեանց և հոգաբարձութեան (որ այժմ հրաժարեալ է) օրով արդէն ծանրացած պարտքն չբարդելու համար օգոստ. 1ին բանալու պայմանաւ՝ մէկ ամիս փակել վարժարաններն առժամապէս ։

Որոշած էր նաև 50 ոսկւոյ փոխառութիւն մը արտօնել վարժապետաց երեք ամսոյ անվճար թոշակներն վճարելու, ինչպէս որ ալ եղաւ ի ձեռն Նորընտիր Թաղ. Խորհրդոյ ։

Իսկ Ազգ. հաշուոց կարգադրութեան համար Խառն Ժողովն կազմեց հաշուեքննիչ Յանձնաժողով մը, որ գործի սկսած է արդէն, որով ազգային գործերն կարգադրուելու վիճակին մէջ դրած է Առաջնորդ Սրբազանն և ոչ թէ երեսի վրայ թողած, ինչպէս ըսած են հեռագրօք ։

Գիւղերն այցելելու մասին հարկ է ըսել թէ ընդհանուր ժողովոյ մէջ, որ յանցեալ ամին, տրուած որոշման մը համեմատ Գեր. Առաջնորդ Սրբազանն պարտաւոր էր այս միջոցին վիճակիս մէջ յայց ընել գիւղօրէից ։ Գաւառ. վարչութիւնն եւս յանձնարարած էր Նորին Սրբազնութեան անմիջապէս երթալ ի Կէյվէ եկեղեցւոյ շինութեան ձեռնարկելու, որ տասը տարիէ ի վեր անկատար կը մնայր, զի երբ փոքր ինչ յապաղէր՝ տեղւոյն եկեղեցւոյ շինութեան համար եղած կարգադրութիւններն վեր ի վայր պիտի լինէին և խոզակի հանդամակութիւնն անկարելի պիտի դառնայր ։ Հարկ էր նաև երթալ յԱրսլանպէկ գիւղ, հրաւիրմամբ Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր տեղւոյն եկեղեցւոյ շինութեան հանդամակութիւնը կատարելու համար, որոյ մասին պաշտօնական գրութիւններ փոխանակուած են Առաջնորդարանիս և Ազգ. Պատրիարքարանի միջեւ ։

Գաւառ. Վարչութեան Խառն Ժողովն յանձնարարած էր նաև Ադ-Հիսարու բնակիչ հանգուցեալ Եղիշէ էֆէնտի Զալըդեանի գրեթէ 2000 ոսկինոց՝ 1884 տարւոյ ստորագրեալ և վաւերացեալ կտակի գործադրութեան աշխատիլ, և զայն վտանգեալ վիճակէն ազատել ։

Ահա՛ այս կարգ մը պատճառներով և վարչական յանձնարարութեամբք միայն բացակայ գտնուած է քաղաքէս Գեր. Առաջնորդ Սրբազան Հայրն ։

Գեր. Առաջնորդ Սրբազան Հայրն այս վարչական յանձնարարութիւններն կատարելու համար երբ պատրաստուեցաւ մեկնիլ, նախ գրեց զատ զատ Պատ. Տնտես. Ուսում. Թաղական Խորհրդոց վարժարանաց ներքին բարեկարգութիւններն մինչեւ մէկ ամիս լրացնել և օգոստ. 1ին անպատճառ բանալ վարժարաններն ։

Հաճեցէք, Խմբագիր Տէր, հրատարակել ներկայս Պատ. լրագրոյդ մօտակայ թիւերէն միոյն մէջ ի բուժումն գայթակղեալ մտաց ։

1889 յուլիս 14

յԱզգ. Առաջնորդարան

Նիկոմիդիոյ (Կնիք)

Ազգ. Գաւառ. Վարչութեան Նիկոմիդիոյ

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ, 14 յուլիս

Առանց մանրամասնութեանց մտնելու և առանց ուղղակի պատասխանելու Աչէ-Էլէի յուլիս 13/25 թուակիր թերթին մէջ Նիկոմիդիայէն գրուած գրութեան, ներփակեալ կ'ուղարկեմք ձեզ՝ քաղաքիս երկսեռ Վարժ. Հոգաբարձութեան հրաժարագրոյն պատճէնը, խնդրելով որ հաճիք հրատարակել զայն ։

ԲԻՒԹԱՆԱՅԻ

Մեծապատիւ Ատենապետ էֆէնտի Ազգ. Պատ. Թաղ. Խորհրդոյ.

Մեծապատիւ էֆէնտի

Հակառակ Հոգաբարձութեանս տարած անդուլ խնամոց և հակառակ զանազան գայթակղելի արարքներու և անպատեհ գործողութեանց դէմ հոգաբարձութեանս պահած ուղղութեան և ողջմտութեան, քանի ամիսներէ ի վեր դժուարին եղած է մեզ վարել զայս պաշտօն ․ նիւթական և բարոյական կրկնակի արգելքներ դըժուարացուցած են մեր գործողութիւնները, օրինական պատշաճութեան սահմանէն դուրս բարձրագոյն մարմիններէ տրուած սպառնալի հրամաններ և թէ վարժարանաց հասութից ու ծախուց մատակարարութեան անբաւականութիւնը գլխաւոր պատճառներն կը կազմեն այս արգել այ ։ Հոգաբարձութիւնս ի նկատի առնելով վարժարանաց այս յամենուստ լքեալ վիճակը, ի նկատի առնելով որ Պատ. Խորհուրդ իսկ յակամայս չէ կարողացած իւր տուած խոստմանց և քաջալերութեանց գործադիր լլալ, հարկադրեալ կը տեսնեմք զմեզ այս վայրկենէս սկսեալ պատասխանատու չճանչնալ վարժարանին համար ։ Կը խոստովանիմք արդարեւ թէ պաշտօնական այդ ոտնձգութեանց և Հոգաբարձութեան իրաւասութեանց դէմ եղած սպառնալեաց կարեւորութիւն չ'ընծայելով յ'անուն մեր ստանձնած պաշտօնի պատուոյն գործեցինք վարժանն, չ'թոյլատրեցինք բնաւ այդ կարգի միջամտութեանց և մեր անձնական զոհողութեամբ իսկ ջանացինք բստ կարի յուսադրել վարժարանաց թշուառ ուսուցիչներն, սակայն մեր դէմ յարուցուած արգելքներ բնաւ խղճմտութեան նշոյլն իսկ չ'էին կրեր գոնէ ուսուցչական մարմնոյն և ազգին անմեղ մանկուոյն բարոյական մահուան համար ․ մինչեւ երէկ և այսօր դեռ կ'յուսայինք և կ'սպասէինք ։ 3500 ղրշ․ի մը մուրհակին խոստացեալ վճարման (1) և սակայն այժմ ամեն յոյս ի դերեւ ելած է, գիտնալով հանդերձ որ այս միահամուռ խոչընդոտներու արդարութիւնը կրնայ յաղթանակել, մեք սիրող խաղաղութեան և ցանկացող Ազգ. յառաջդիմութեան ահա կ'թողումք վարժարանաց ասպարէզն ազատ՝ գործելու համար անոնց որք ցարդ կ'աշխատէին Հոգաբարձութեան իրաւասութեանց սահմանին մէջ թեւակոխելու, կ'թողումք որ մահացունեն նիւթապէս և աւելի վատթար բարոյապէս վարժարաններն և սակայն բնաւ չեմք փափաքիր որ մեք ևս մեղսակից ըլլամք, քանի որ ցարդ բազմաց անհաճոյ լինելով հանդերձ յ'անուն յառաջդիմութեան աշխատեցանք ․ մեր գործերու ուղղութեան և արդարութեան վճիռը մեք ժամանակէն կ'սպասեմք, առանց կարեւորութիւն ընծայելու ո և է դիտողութեան ։ Մնամք յարգանօք

Հրաժարեալ անդամք Հոգաբարձութեան

(Ստորագրութիւնք)

(1) Ի հաշիւ որոշեալ 6000 ղրուշի ըլլալիք վճարում մ'էր.

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍ 596

100 Հատը 5 Դահեկան

Լաւագոյն քարթօնի վրայ ամէն լեզուաւ կպատրաստուի Ուզունեան և Ընկ. տպարանն, Կ. Պօլիս, Սուլթան Համամ, Սախտյէ խան, Թիւ 5 ։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել թէ Վսեմ. Տօքթ. Ստեփան փաշա Ասլանեան՝ թէեւ բնակարանը փոխադրած է Սկիւտար, Պաղլարպաշը թիւ 40, պիտի շարունակէ ըստ առաջնոյն հանդիպիլ մեր դեղարանն, Կօսքա Լալէլի-ճամիի դէմ թիւ 15, երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը, կէսօրէն երկու ժամ յետոյ ։

8–15 516

Դեղագործ

Տ. Ա. ԱԼԼԱՀՎԷՐՏԵԱՆ

ԱԶԴ

Ֆ-պէտ շոգենաւը, նաւապետ Փրիոր, Լիվրբուլէն աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով ։

ԷՏ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ

Գ․ Ժակոլ Ֆոպէտի ընկ.

Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

ՄԵԾ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

1853

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

Թիւ 27 Ֆինճանճըլար Սթանպօլ

Թիւ 472 Մեծ փողոց Բերայ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ

ԿԱԶՄ

ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳՊՐՈՑԱԿԱՆ ՊԻՏՈՅՔ

ՏՈՒՄԱՐՔ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ Ի ՀՐԱՄԱՆԻ

Տպագրութիւն

Այցետոմս, Հաշուեցոյց, Շրջաբերական, Հրաւիրագիր, նամակագլուխ եւն. եւն. եւն.

Յանձնառութիւնք փութով և ճշդիւ կը կատարուի ։

ՏՐ. ՔՆՈՐՍԻ

Հակատենդային դեղ, շինուած ի ձեռն

Մայսդըր Լուսիուս Պրունինկի, ի Հէօխըստ, Գերմանիա, որ միակ իրաւունք ունի սոյն դեղին պատրաստութեան, պաշտպանեալ արքայական արտօնագրով ։

Տր. Քնորսի Անթիփիրինն, երիտասարդաց համար 1 էն 2 կրամ կ'առնուի՝ ջրի կամ ուրիշ ո և է ըմպելիքի մէջ լուծուելով, և ամէնէն ազդեցիկ ու ամէնէն ծանօթ դեղն է գլխու ցաւի, անդարի, ջղային ցաւի, յօդացաւի, ժանտատենդի, և ուրիշ շատ հիւանդութեանց մէջ լաւագոյն հականեխիչ դեղն է ։ Ջերմապէս կը յանձնարարուի Բժշկական համալսարանէն ։

Կը գտնուի ամէն ծանօթ դեղագործի և դեղավաճառի քով ։

Տր. Քնորսի Անթիփիրինի վրայ փընտռել Առիւծի պատկերը ։ Իւրաքանչիւր տուփ անպատճառ կը կրէ Տր. Քնորսի ստորագրութիւնը կարմիր տառերով ։

Զգուշանալ կեղծերէն ։ 515

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՍՔԻՐԻ

Խսէրի ճէտիտ քեադըտը իւչ եիւզ թօփ ․

Իսթամպօլ քեադըտը աէօրթ եիւզ թօփ ․

Պէրտախըր ելէք պամթալ քեադըտ աէօրթ եիւզ թօփ ․

Պէրտախըր ելէք Իսթամպօլ քեադըտ իքի եիւզ թօփ ․

Վէնէտիկ պամթալ քեադըտ եիւզ թօփ ․

Ջիֆթէ բավեա եիւզ թօփ ․

Ճէման պին պէշ եիւզ ․

Տաիրէի աքերիյէ մաթպաասը իչուն լիւզումի օլան պալատէ ճինս ու մըդտարը մուրադդամ քեադըտ մունագասայա վազ օլունմըշ օլտըղընտան իթասընա թալիպ օլանլարըն իշպու թէմմուզըն նիհայէթինէ գատար հաֆթատա իւչ աէֆա եանի ճիւմա իրթէսի վէ փազար իրթէսի վէ չարշէմպիհ կիւնլէրի մուհասեպաթ տաիրէսի չուպէյի մախսուսէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

17 թէմուզ 1889 622

Նօ. 23 2–3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՍՔԻՐԻ

Տէօրտիւնճի օրտույի հիւմայուն իչուն մէվզըի մունագասատա օլան եիրմի պէշ պին մէթրօ չաեադըն պէհէր մէթրօսը օն պէշ ղուրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան իթասընա թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանտէն իթիպարէն նիհայէթ պիր հաֆթայա գատար մազամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ․

17 թէմուզ 1889 623

Նօ. 24 2–3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՍՔԻՐԻ

Ասաքիրի շահանէ մուպայէնաթը իչուն միւպայեա օլունաճաղընը էվվէլճէ իլան գըլընան մալիմ էլ մըքտար Սիպիր եաղընըն պէհէր քըյէյի ճէտիտի սէքիզ ղուրուշ օթուզ տօգուզ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իշ պու թէմմուզըն օն տօգուզընճը չարշանպիհ կիւնի պիլ միւնաքասա գարարը դամիտի վիրիլէճէկինտէն վէ իրթէսի կիւնի սաաթ տօքուզա գատար եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան իթասընէ թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

15 թէմուզ 89 624

Նօ. 22 2–3

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԻՆԱՑ

AU CROISSANT 0 ԳՐՈՒԱՍԱՆ

94, Եւրոպէք Փասաժի, Վոյվոտայի դիմաց, 94 24

0 Գրուասան վաճառատունը, քաջալերեալ հասարակութեան փոյթեռանդնութենէն այցելելու համար իր ընդարձակ հաստատութիւնն, այս տարի բոլոր ջանք ի գործ դրած է, ամենէն վայելուչ, ամէնէն հաստատ և ամենէն գեղեցիկ հանդերձներն ունենալու համար ։ Ամէնէն աժանի համար, ձեռնատու և չնաշխ գնած է ինչ որ գտած է ամէնէն աւելի նոր, սիրուն և վայելուչ ։ Ամենէն հաստատի համար, մասնաւոր կերպերով փոփոխ տուած է կերպասներն և հանդերձներու պատրաստութեան յանձնած այն կտորներն որոց հաստատութիւնն երաշխաւորեալ է ։ Ամէնէն վայելուչի համար, իր գործարաններուն մէջ գործածած է Բարիզի ամէնէն նորաձեւ վարպետները ։

Ահաւասիկ ի վաճառ հանուած հանդերձներուն մէկ պզտիկ ցանկը ․ Ֆրանք

Բրոտէնկոտ, Բուալէի կերպասով, խնամեալ կարուածք, վայելուչ ձև 38

Գծաւոր ճոխ բանդալոն, ձեռքով կարուածք և կարուածք 18

Ամբողջ զգեստ գործ կամ շագանակագոյն, ձեռքով կարուածք 45, 50, 55

Ամբողջ զգեստ, ֆանթէզի ոճով, հաստատութիւնն երաշխաւորեալ 25, 30, 35

Գծաւոր ժագէթ, զանազան տեսակ, վայելուչ, 25, 30, 40, 45

Գծաւոր բանդալոնք սկսեալ 8 ֆրանքէն ։

Պոնժուր և ժիլէ Բուալէի կերպասով, վայելուչ կարուածք, 34

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1.000,000 — **"ՖԻՆԻՔՍ"** — Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետեարք Անգղիոյ ամենահարուստ և համրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգղ. ոսկեաց գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 31

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական հարուածոց, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս

Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական Թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ և ՄԻՒԻՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1888	» 4,817,262
Տարեկան հասոյթ » » »	» 10,069,700

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մեքենատուներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՌԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 — Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև Թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լաւ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Եօռկիատիս խան. 3,

ԾԱՆՕԹ.—Տեարք Ներսէսեան Հայր և Որդի, Ընկերութեանցս Պոլսոյ դրամատեարք, լիակատար ՎԱՐԿ ու ՀՐԱՀԱՆԳ ընդունած են վճարելու անմիջապէս այն ամեն վնաս, որոյ հաշիւը հաստատուած է և վաւերացեալ Ընդհ. Գործակալութենէն։

Ջուր, փոշի և խմոր ԱԿՌԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

DOCTEUR PIERRE

Բարիզի Բժշկական համալսարանէն

8, Place de l'Opéra PARIS

Կը ծախուի բոլոր դեղավաճառաց, դեղագործաց, հոտավաճառաց և փարթամարդարաց քով։

ԿԵԱՆՔ, ԱՃՈՒՄՆ և ԳԻՂ ՄԱԶԵՐՈՒ

ՄԻԼՐՕԶ

Իրապէս իւնից առջի Թարմ գոյնին կը դարձունէ ճերմկած կամ գունաթափ մազերը. կը զօրացունէ անոնց Թափելը. կը մաքրէ գլուխը. կը վերջացունէ Թեփը, ու մազերուն նոր կեանք, աճումն, փայլ ու գեղեցկութիւն կուտայ։

Կը վաճառուի երկու չափով մեծ շիշերու մէջ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ-Եորք։

Կը վաճառուի Ժ. և Ն. Քանչիւք եղբարց Բրիտանական դեղարանը, 433 Մեծ փողոց Բերա, Խաճն Ֆարուանա, Ղալաթիա, Եիւսիք Գալտըրըմ 95 և 97. Քիւչիւքեան եղբարց քով 77 Խմին Էօնիւ—, 51 Եէկի ճամի և 168 Մեծ փողոց Բերայի, և Իզիտոնի քով Բերա Մեծ փողոց Թիւ 428։ 61

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազդու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, Կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամեն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջըղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, ևն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաչար կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Պուրպոն փողոց, 14—ԼԻՈՆ 262

Միակ գործակալք և ներկայացուցիչք ի Կ. Պոլիս ԷՏՈՒԱՐՏՍ և ԱԼՊԵՐԹԻ Պէրէքէթ խան, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՈՒԼՐՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԵՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջազգային Թղթատարատան վրայի յարկը

Սոյն վաճառատան մէջ խիստ աժան գներով կը վաճառուին ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս չրջազգեստներ, քօսէներ, օժիտի համար ճերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ զուլպաներ, Թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին Թէ՛ փոքր և Թէ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պէրլինի յատուկ գործարանաց մէջ, Նոյնպէս Անգլիաէն, Իտալիաէն և եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարէնը փոխանակագրով և կամ Թղթատարական դրոշմով ղրկուի։

Չը հաւնուած ապրանքները ետ կ'առնուին և ստակը ետ կը տրուի զեղչելով փոխադրութեան ծախքը։ 36

MALADIES NERVEUSES

1241

CAPSULES du Docteur Clin

Lauréat de la Faculté de Médecine de Paris. — Prix Montyon.

Les Capsules du Docteur CLIN au Bromure de Camphre s'emploient dans les Maladies nerveuses et du Cerveau et contre les Affections suivantes :

Asthme, Insomnie, Battements du Cœur, Hystérie, Epilepsie, Hallucinations, Etourdissements, Migraines, Affections des voies urinaires et pour calmer les excitations de toute nature.

Une Instruction détaillée accompagne chaque Flacon.

Exiger les **Véritables Capsules** *au* **Bromure de Camphre** *de* **CLIN & Cie**, *de* **PARIS**, *que l'on peut se procurer chez les Droguistes et Pharmaciens.*

ՑՕԴԱՅԱՒԸ ԵՒ ՄԻԶԱՆՑՔԻ ՔԱՐԸ

ՁԵՆ ԿՐՆԱՐ ԲՈՒԺԻԼ ԱՌԱՆՑ ԼԻԹԻՆԻ

Ծ. ը Բէ-րէէլի հատաւոր Սէլ տը Լիթինները, փոքրաքանակ առնուելով, քիչ ժամանակի մէջ կ'անհետացնեն միզանցքին մէջ գտնուող աւազը և քարը։ Այս երեւոյթով կը բացատրուի իրենց ազդուութիւնն ընդդէմ վերեւ նշանակեալ հիւանդութեանց։ 445

ԼԸ ՊԷՌՏՐԻԷԼ և ԸՆԿ. LE PERDRIEL & Co. Ի ԲԱՐԻԶ և Դեղարանաց մէջ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ 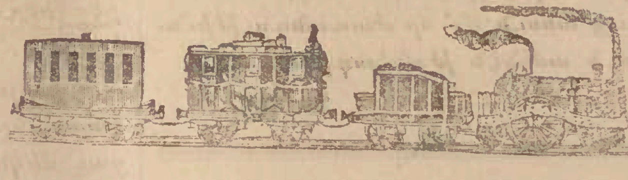 ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԳՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

Սկսեալ ի 1 Յունիս (Ն. Տ.) 1889, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46			
	Առաւօտ										Իրիկուն														
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Կ. Պոլիս	6 30	7 —	7 30	7 50	8 30	9 —	9 30	10 30	11 ...	11 30	12 ...	1 30	2 ...	2 30	3 ...	4 —	4 30	5 ...	5 30	6 ...	6 30	7 ...	...	...	...
Գում—գաբու	6 39	7 9	7 39	8 8	8 39	9 9	9 39	10 39	11 9	11 39	12 9	1 39	2 10	2 39	3 9	4 9	4 39	5 9	5 39	6 9	6 39	7 9	...	...	...
Եէնի—գաբու	6 43	7 13	7 43	...	8 43	9 13	9 43	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 14	2 43	3 13	4 13	4 43	5 13	5 43	6 13	6 43	7 13	...	...	...
Տաւուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 49	7 19	7 48	...	8 49	9 18	9 49	10 49	11 19	11 49	12 19	1 49	2 20	2 48	3 18	4 19	4 49	5 19	5 48	6 19	6 49	7 18	...	...	...
Եէտի—գուլէ	6 54	7 23	8 1	8 22	8 54	9 21	9 54	10 54	11 24	11 54	12 22	1 54	2 26	2 51	3 22	4 24	4 54	5 23	5 50	6 24	6 55	7 22	...	...	...
Մագրիգիւղ	7 9	7 33	8 12	8 39	9 6	...	10 5	11 6	11 37	12 5	— ...	2 5	2 38	...	3 36	4 35	5 5	5 35	...	6 38	7 6	7 33	...	...	...
Այ Սթէֆանօ	7 18	...	8 21	8 52	9 15	...	... ...	11 15	11 47	... ...	— ...	...	2 47	...	3 45	...	...	5 44	...	6 48	...	7 42	...	...	...
Քիւչիւք Չէք.	...	...	...	9 3	...	...	... ...	... ...	11 55	... ..	— ...	...	...	...	...	...	...	...	...	6 56	...	...	...	...	...
....	...	...	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	51	45			
	Առաւօտ									Իրիկուն															
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Քիւչիւք Չէք.	...	6 50	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	12 34	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6 15	...	...	...	...
Այ Սթէֆանօ	6 30	7 ...	...	8 ...	8 30	... ...	9 30	... ...	11 28	... ...	12 43	...	...	...	3 ...	4 ...	...	...	...	6 ...	6 27	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 40	7 10	7 40	8 11	8 40	... ...	9 40	10 12	11 40	12 15	12 53	...	2 11	...	3 10	4 10	4 40	5 10	...	6 10	6 42	7 12	...	...	...
Եէտի—գուլէ	6 52	7 22	7 51	8 23	8 52	9 26	9 52	10 24	11 52	12 27	1 4	1 25	2 23	2 55	3 21	4 22	4 52	5 22	5 55	6 22	7 ...	7 34	...	...	...
Սամաթիա	6 56	7 26	...	8 26	8 56	9 29	9 56	10 28	11 56	12 31	1 7	1 29	2 27	2 58	3 24	4 26	4 56	5 26	5 58	6 26	...	7 38	...	...	...
Տաւուտ փաշա	...	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի—գաբու	7 2	7 32	...	8 32	9 2	9 34	10 2	10 34	12 2	12 37	1 13	1 34	2 33	3 4	3 30	4 32	5 2	5 32	6 4	6 52	...	7 44	...	...	...
Գում—գաբու	7 8	7 38	7 59	8 38	9 8	9 38	10 8	10 38	12 8	12 41	1 17	1 38	2 38	3 8	3 34	4 38	5 8	5 38	6 8	6 58	7 11	7 48	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 16	7 46	8 7	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	12 16	12 49	1 25	1 46	2 46	3 16	3 42	4 46	5 16	5 46	6 16	6 46	7 20	7 56	...	...	...
....	...	...	...	...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրիգիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջև բանող կառախմբ ոց մէջ միա կ'ընդունուին. Թիւ ... և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վակոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. վակոններ։ 196

ԽԱՐԻՍՍ

ԿԵՆԱՑ, ԵԿԱՄՏԻՑ ԵՒ ՕԺՏԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՎԻԷՆՆԱ

Գործողութիւնք 1889 Յունվար ամսուն

Այս ամսուան մէջ ստացուած եւ ստորագրուած 906 Նոր մուրհակներ (բոլիս) որք կը կազմեն ապահովագրեալ դրամագլուխ. Ֆր. 5,559,255

Բաժիններու գանձումն » 1,543,500

Վճարումն մահուանց պատճառաւ » 296,100

1888 դեկտ. 31ին երաշխաւորեալ հասոյթ Ֆր. 86,699,959·12

Ամբողջութիւն ապահովագրեալ գումարաց Ֆր. 408,448,921·35

Վճարեալ գումարք » 141,324,497 —

Տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհանուր Գործակատարն Պ. ԼԻՈՆԷԼ ՊՈՆՏԻ։

Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայէրի, երկրորդ յարկ. 48

Ընկերութեան սեղանաւորն է Պ. Ս. ԱՍԼԷՐ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՄԱԴԴՈՆԻ

ԿԻՍՀԻՒՊԼԸՐ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԲՆԱԿԱՆ ՋՈՒՐ

Կալաքարային թթուուտ աղբիւր ամենամաքուր

ՍԵՂԱՆԻ ԼՄՊԱԳՈՑ ԵՒ ԶՈՎԱՐԱՐ ԸՄՊԵԼԻ

Հազերու, խռչափողի բորբոքմանց, ստամոքսի և աղեաց համար յանձնարարեալ։

Հայնրիխ Մադդոնի, Գարլսպատ և Վիեննա 47

ՊԼԱՆՔԱՐԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

BLANCARD

ՆՐԿԱԹԻ ԱՆԵՂԾ ԻՕՏԻՒՐՈՎ

PARIS 1855 — NEW-YORK 1853

Ընդունուած Բարիզի բժշկական Ակադեմիայէն, Ֆրանսական պաշտօնական Ֆարմաքոփէն, եւ արտօնեալ Բեդե սպուրկի Բժշկական խորհրդէն։

Այս Դեղահատներն, որք իրար խառնած են Իօտին և Երկաթին յատկութիւնները, մանաւանդ կը յարմարին այն բազմազան խօթութեանց որ յառաջ կուգան խոյլային սերմնէն (ուռեցք, պալար ևն), հիւանդութիւնք որոց դէմ անկարող են պարզ երկաթախառն ջուրերը, Դեղնութենէն, Սերմնախտութենէն, Դաշտանի հիւանդութենէ, Թոքախտէ, Գաղղիական ախտէ ևն։ Վերջապէս ամենազդու դարման մ'են ստամոքսը գրգռելու և աւշային ու տկար խառնուածները բարեփոխելու համար։

Ծան. Անմաքուր կամ խառն երկաթի իօտիւրը գրգռիչ ապարդիւն դեղ մ'է։ Իբր ապացոյց Պլանքարի Դեղահատներուն զտութեան և վաւերականութեան պէտք է փնտռել մեր արծաթեայ կնիքն, այս ստորագրութիւնն և Union des Fabricantsի դրոշմը։

Blancard

Դեղագործ ի Բարիզ, Rue Bonaparte 40

Զգուշանալ կեղծերէն

Այն անձինք որ կը ճանչեն

DEHAUT

ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ

իրենց ստամոքսը մաքրելու համար ... դեղահատերը կը գործածեն, ... և ոչ յոգնութիւն կը ... հակառակ միւս մաքրողական դեղ. ... դեղն այն ատեն միայն կը ներգործէ ... կերակրոց և կազդուրիչ ըմպելեաց ... ինչպէս գինի, ... իւր զբաղմանց ... յատկութեան ... մարդ ախորժով կ'ուզէ զայն գործածել։

ԽԼՈՒԹԻՒՆ

Եւ բզզիւնք գլխու մէջ։ Միջոց իւր տան մէջ բուժելու զայն, առանց ընդհատելու իւր պարապմունքն։ 30 սանդիմ ղրկելով կ'ստացուի 132 երեսի պատկերազարդ տետրակ մը։ Դիմել առ 18

M. Nicholson, 4, rue Drouot, Paris

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ 1878ի

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ

Որ միմիայն տրուած է Արծաթազօծ ոսկերչական գործոց

և ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ անունն ամբողջ

Միակ երաշխաւորութիւն գնորդին համար

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՍՊԱՍՔ

ՍՊԻՏԱԿ ՄԵՏԱՂԻ ՎՐԱՅ ԱՐԾԱԹԱԶՕԾԵԱԼ

Առանց հոգ ընելու մեզ դէմ մղուած գնոց մրցման, որ անշուշտ տեսակին յոռութեան շնորհիւ կրնայ լինել, միշտ պահած ենք մեր արտադրութեանց կատարելութիւնն և հաւատարիմ մնացած ենք մեր սկզբան՝

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԳՈՐԾ ՇԻՆԵԼ ԿԱՐԵԼԻ ԵՂԱԾԻՆ ՉԱՓ ԱԺԱՆ

Գնողին միտքն հանդարտ պահելու համար, նմանապէս պահած ենք

ՄԵՐ ԱՊՐԱՆԱՑ ԼԱՒՈՒԹԻՒՆՆ

ինչպէս որ մեր քառասնամեայ փորձառութիւնն անհրաժեշտ ցոյց տուած է մեզ։

Գնողին համար իբր միակ երաշխաւորութիւն, պէտք է որ ապրանաց վրայ գտնուի գործարանին նշանն և ՔՐԻՍԹՈՖԼ անունն ամբողջ տառերով։

Կ. Պոլսոյ և Թուրքիոյ համար մեր միակ ներկայացուցիչներն են ՊՈՐԹՈԼԻ ԵՂԲԱՐՔ, Ի ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ, 354, Բերայի մեծ փողոց, ուր գնողք կրնան վստահ լինել, Թէ մեր անուամբ ստորին ապրանք չպիտի ծախուի իրենց։

85 ՔՐԻՍԹՈՖԼ և ԸՆԿ.